

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrť leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hođi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoľ. Matkovnaga društva“ dobivajo list brez posebne naročnina. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štey. 5. — Rokopis! se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štey. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprite reklamacije so poštnine proste.

Žalostno.

Prihajajo nam prvi podatki povodom ljudskega štetja. Številke nam govorijo o žalostnih dejstvih. Ne mislimo na narodnost, kajti ravno v tem pogledu so številke tam, kjer bi bile za nas najbolj zanimive, brez vsake vrednosti. Prvič je že štetje po občevalnem jeziku samo na sebi velika neumnost, in drugič se tudi pri tem ni štelo svobodno, ampak pod velikim pritiskom in dejstvom naravnost nasprotno. Nemei prav zaman vriskajo, češ, Slovencev bomo tokrat manj našeli, kajti ne gre se za Slovence na papirju, ampak za Slovence v življenju, in v tem oziru nismo nazadovale.

Toda žalostno zgodbo nam pripovedujejo prvi podatki iz ljudskega štetja o kmečkem stanu. Mesta, trgi, in kjer se nahaja kakšna tovarna, ti kraji so po številu ljudi zelo napredovali. Kmečke občine pa imajo mnogokje manj prebivalstva, kakor so ga imele pred 10. leti, ali pa je napredek le neznamen. Stari proces se je torej nadaljeval. Ljudje so tudi zadnjih 10 let zapuščali svoja posestva in šli za kruhom med gospodo.

V mestih in tovarniških krajih je zadnji čas tolike krika, da kmetje odirajo s cenami svojih živil druge stanove. Kmet se slika, kakor gospodarsko močan in zraven brezsrčen stan, ki se redi ob nesreči in pomanjkanju drugih stanov. Toda čudno! Ljudje zapuščajo kmečke domove in hite v hiše odiranih stanov. Tako govore vsaj številke ljudskega štetja. In številke govore resnico, toda veliko laž izrekajo oni, ki ščujajo proti kmetu ter ga v svoji brezstidnosti imenujejo celo oderuba.

V mnogih listih smo čitali pretekle dni razprave o brezposelnosti. Toliko in toliko tisoč je baje v mestih ljudi, ki so brez posla. Nastalo je tudi posebno tozadevno vprašanje, namreč vprašanje o brezposelnosti. In uđeni ljudje si belijo glave, kako dati tem brezposelnim ljudem opravlja in zaslužka. Občine naj skrbijo za nje, javna poslopja se naj stavijo, gradijo se naj ceste, železnice itd., da pridejo ti ljudje do kruha.

Ako kmet čita take reči, potem z začudenjem odpira oči. Tam po mestih si terejo uđene glave, prepričati brezposelnost, kmet zunaj na deželi pa si ubija glavo, odkod dobiti ljudi, da bi mogel obdelovati pravilno svoja posestva. Kmetu manjka ljudi. To je nemara najhujša naloga, ki gloda ob njegovem mozgu in življenju. Vse dere dandanes proč z dežele, ker država za vse druge stanove boljše skrbi, kakor za kmeta.

Žalostno povest pripovedujejo prve številke letošnjega ljudskega štetja. Toda kmet ne sme obupati.

PODLISTEK.

Materino oko.

(Slika iz življenja. Prevel Starogorski.)
(Dalje.)

„Oh!“ nadaljuje za nekaj hipov, in njegove oči postanejo vlažne. „Ko bi ji le mogel napraviti veselje in ji poslati mnogo podpore! Ko dobim zopet kako posušeno službo, bom že skrbel, da ne bo trpela pomanjkanja. Oh, moj ljubi!“ vsklikne h koncu, in to gane Benedikta še bolj. Vendar za ganutje ni bilo časa, ker tuje vzklikne:

„Pomoč! Rešite me, ljubi, dobri prijatelji!“ in pri tem je gledal tako prestrašeno na cesto, kjer so se zadnji vozniki odpeljali, le oni veliki fant, najbrž nekdanji vojak in pa še eden, po poklicu gozdarski pomočnik, ostanejo. Ta gledata nekaj časa na gostilno in jo kreneta med surovimi pogovori v sobo.

„Upal sem, da sem se jih rešil, ali ti pridejo nazaj,“ vzklikne lepi tuje. „Videli so denar pri meni,“ reče skrivnostno preplašeno ter pokaže možnjo denarjev — to mi hočejo vzeti, ako mi moje karte ne pomagajo!“

„Čudim se, kako ste mogli zaiti med te ljudi!“ oponami Benedikt.

„Tiho, pozneje Vam povem... Sedaj hitro... Laz hočem igrati in vem, kako bom dobil; igrajte z menoj; kar boste izgubili, to Vam vrnem jaz. Ali ti luppi morajo občutiti.“

Treba se bo boriti najprej za boljše čase kmečkemu stanu. Ni še vse izgubljeno, pogum in neprestan boj morata prinesiti tudi kmečkemu stanu boljše dni.

Proti šnopsu.

Proti šnopsarski kugi je Slov. kršč. soc. zveza dne 26. januarja v Ptuj priredila zaupni shod, ki ga je obiskalo nad 70 zaupnikov. Velepomembni shod se je tako-le vršil. Sklicevatelj g. dr. Hohnjec pozdravi mnogoštevilne zaupnike kmeta, g. referator predlaga izvolitev predsednika; soglasno se imenuje g. dr. Hohnjec predsednikom, g. Jager tajnikom.

G. poročevalec Kalan izvaja: Malo sem se bal, ko sem se peljal na Ptuj, vprašal sem se: ali bo kaj? Hvala Bogu, prišli ste v tako obilnem številu, da mi je že to porok, da današnji shod ne bo zastoj. Pred vsem, ne bojte se in ne recite: Saj itak nič ne pomagamo! Protialkoholno gibanje je bilo že na Štajerskem, pa so bili nekateri pregoreči, zato je vse zaspalo. Vsega mi ne bomo dosegli, velikih uspehov zlasti v začetku ne, toda mi moramo začeti, moramo delati; kjer se dela, tam se tudi nekaj naredi.

Pred vsem vprašanje: Ali je boj ali akcija proti alkoholu potrebna? Pač vsi uvidite, da je potrebna. Ampak ravno to je bilo doslej: Ljudje vidijo, pa ne vidijo, slišijo, pa ne umejo, kako nas tlači šnopsarska kuga. Kolika nesreča je šnops za naše ljudstvo v verskem, narodnem in gmotnem oziru! N. pr. v gmotnem oziru! Naša obrambna društva komaj stlačijo v enem ali dveh letih 20.000 K, za alkohol pa da sama Kranjska do 40 milijonov eno samo leto! In koliko na Štajerskem! Za vse se brigamo, za vse skrbimo, glavne reči pa ne vidimo: za obmejne vrste spravimo komaj par tisočakov, v nam sovražno nemško žrelo pa mečemo brez pomisleka milijone! Tu se mora nekaj storiti! Ne pravim, da mora biti vsak popolen abstinent, dasiravno mora biti nekaj takih, ki se bodo za druge žrtvovali. To je samo za maloštevilne nekatere, za druge pa velja geslo: Pijte zmerno domači pridelek! Toda zakaj ne živja ljudstvo domačega pridelka, recimo vina, ampak sega po nemškem šnopsu? Nekaj čudnega. V vinorodnih krajih Štajerske, v Slovenskih goricah, na Dravskem polju, v Halozah itd. pa se toliko pije nemški šnops!

Najhujšo škodo dela naši narodni časti šnops: šnopsar zapravi zdravje, imetje, poštenost, vero in narodnost! Vsak, še največji grešnik se lahko spokori, pijanec, posebno šnopsar menda redkokdaj ali pa skoro nikoli! Koliko fantov sedi po ječah in pasel nobo, koliko mož zapravi rodno grudo! Šnops je največji zločinec našega ljudstva! Res, naše ljudstvo je bolnik, treba mu pomoči!

„Plačajva in pojdiva raje; kdo naju more siliti?“ reče Benedikt in hoče vstati.

„Tiho! prepozno! Prosim Vas, rotim —“, reče tuje boječe, milo in skoraj s solzami; v tem trenutku se tudi vrata odpre in ona dva vstopita in se vse deta brez pozdrava za mizo.

„Saj dovolite,“ reče oni dolgin in se vsede tik Benedikta, med tem, ko se gozdarski pomagač vsede nasproti. „Ven s srečonosnimi podobicami!“

„Kvarte, kvarte!“ vzklikne gozdarski pomagač z divje blisketajočimi očmi. „Igrajmo!“ in privleče pri tem iz žepa pest denarja in ga vsiplje na mizo.

„In Vi igrate z nami,“ reče dolgin prilizljivo in zaupno.

„Pravo, dobro!“ vzklikne gozdar in položi denar pred se, med tem ko krasni tuje trepetaje meša kvarte. „Usodna igra?“ pošepče Benediktu in ga mlo, proseče pogleda. V njegovih obraznih potezah pa se razlije nekaj, kakor nekaj vražjega. Njegovo lepo oko zažari v divjem ognju.

„Koliko stoji?“ vpraša ostro.

„Osem in devet!“ rečeta ostala, kakor iz enega grla. Sreča igre je bila, nekaj časa na strani Benedikta, ki je igral iz usmiljenja do lepega tuja. Vendar hipoma vstane, pokliče gostilničarja, in ker ta ne pride, vzame palico in klobuk, plača v veži, in ne da bi kaj govoril, odide... Slišal je sičér za seboj zasmevanja divjih fantov, kajti žrtva bi bil kmalu postal, vendar se za to ne zmeni. Krepkeje slišnapalico, prosteje vzdihne in koraka vesel dalje...

„Materino oko!“ zašepče rahlo in smehljaje, „brez tebe bi bil izgubljen!“

Toda kako? Štajerski, posebno pa ptujski šnops je Port Arthur, močna trdnjava, a mora pasti, in bo padel, če se ne bomo strašili dela.

Nastopati moramo proti šnopsu z močjo postave in izobraževanja. Glede postavne pomoči pač ni veliko povedati! Vemo, da mogočneži, naši sovražniki, drvijo od našega propada, naše nesreče, da, od smrti ljudstva. Oblasti nam niso prijazne! Moramo se v tej reči obrniti na naše poslance. Dr. Krek se je že veliko trudil, a bil je s slovenskim klubom večinoma osamljen ter ni pri drugih strankah našel dovolj smisla! Storimo po svojih poslancih, da se nove gostilniške koncesije zelo, zelo omejijo, žganjarske pa naravnost izključijo! Pritiskajmo na oblasti, pošiljajmo peticije, resolucije, kričimo, nas bodo že slišali, vsaj sešasoma!

Kdo bo vse to delal? Ustanoviti se mora, najboljše v Mariboru, nekaj centralni urad, odsek Slov. kršč. soc. zveze. Tje se naj pošiljajo vse pritožbe, ugovori itd.

Največjega pomena pa posebno za začetek in tudi v prihodnje, je in mora biti pionirsko delo izobraževanja. Vsak je poklican, da nekaj stori! Pred vsem duhovniki z opomini, s pridigami. Ne pozabim pri tem, da se z milobo da več doseči, kakor s strogoštoljo! Pijanec je bolj, treba ž njim usmiljeno ravnati. V boju zoper šnops se bo posebno pokazala moč organizatoričnega dela: Vsaka župnija naj zasnuje družbo treznosti, na vsakem shodu, političnem kakor izobraževalnem, naj bo po ena točka protišnopsarski boj! Od višje cerkvene oblasti se bo storilo vse, da se to gibanje razširi. Pristopajte že v obstoječo družbo sv. Janeza Krstnika.

Pa ne samo rešiti pijance, ampak treba tudi tiste, ki še niso pijanci, obvarovati. Vrzimo se na šole. V kratkem bo izšel protialkoholni katekizem. Pri tem v resnici krščanskem in narodnem delu nam bodo gotovo šli na roko vsi domači časniki.

Težaven bo začetek, trdo bo delo, toda ne omagajmo! Vzgojili si bomo sešasoma mlad, čvrst in trezen rod, in pasti bi morala pred temi junaškimi četami trdnjava, ta Port Arthur peklenškega šnopsa! Živahno odobravanje je sledilo tem besedam. Gospod predsednik se zahvaljuje za poljuden, temeljit in izvrsten govor ter odvarja debato.

Gosp. poslanec O z m e c navaja primer, ko so nekje protestirale vse občine proti novi gostilničarski koncesiji kot nepotrebni; dotični mož pa se je obrnil na Orniga, in ptujski polbog je prodril. Poslanec pravi, naj se vse, res stvarne pritožbe pošiljajo njemu, on bo storil svojo dolžnost.

G. dr. K o v a č i č izvaja, da se spodnještajerska nemškutarška politika najkrajše izrazi z beseda-

In v resnici se mu je prikazalo pred dušo žalostno, solzeče materino oko, in vedel je, kaj ima storiti. Odšel je in se rešil igrancev.

Če je človek enkrat premagal izkušnjava ali všel nevarnosti, misli v tej sreči zmage, da bo drugo nevarnost tem lažje premagal.

Benedikt, ki je korakal veselo naprej, si je skoraj želel zopet kake izkušnje, da jo potem čim hrabreje premagal.

Prišel je na križpot ter došel tri krepke možake. Kakor je bilo posneti iz govorjenja, so bili vsi razburjeni. Bili so po tirolsko opravljeni, plašči so jim viseli čez ramo, in v rokah so imeli debele, okovane palice.

Benedikt jih doide, in ker je imel isto pot, se jim pridruži. Spoznal je, da so izseljenci. Družina jim je bila naprej ter jih čakala pri bližnji krčmi. Vprašajo ga, odkod pride in če se tudi pri njih kaj ljudi seli v Ameriko?

Benedikt reče, da je marsikateri mislil iti, pa se je premislil, ker je doma le doma. Povsod je trpljenje.

To pa enemu možaku ni bilo pogodu. Potegne nekajkrat na desno in levo po brkah in imenuje one ljudi neumne. „Bog je dal,“ začne, „novi svet, da bi ljudje, ubogi ljudje, našli ugodnejše življenje, ter se poslužili zakladov, ki se tam nahajajo. V starem svetu tako skoraj ni več za živeti!“

In Vi — se obrne k Benediktu, „kje pa hočete Vi poiskati svojo srečo?“

Benedikt imenuje Dunaj za cilj svojega potovanja, češ, akoravno je mnogo ljudi, vendar se da s pridnostjo še vse doseči.

mi: šnops in „Štajerc“. Mesto, ki je bilo nekdanj središče krščanstva naših krajev, je postalo središče kuge. Slovesno protestiramo vsi zoper zastrupljanje, ki izhaja zlasti iz Ptuj, pa tudi iz drugih takih krajev. V nekem spodnještajerskem kraju je odprl nek žganjetoč pivnico; ko je imel premo prostora, je prenarredil za silo hlev za to žganjarno. Ko ga opozorimo, da to ne gre, je rekel: za vindišarski gsindel je vse dobro. Začnimo povsod, posebno v izobraževalnih družtvih, boj, vsaka župnija naj poda statistiko: koliko je šnopsarn, koliko se stoči. Umore in druge izgrede, ki izvirajo iz alkohola, naj se poroča hitro in natanko. Na socialnih in izobraževalnih predavanjih bodi stalna rubrika: Protišnopsarski boj.

V razpravo so še posegli gg. župnik Bratušek, ki opisuje zgodovino na novo osnovane šnopsarne v ormoškem okraju, župnik Toman, ki priporoča, naj se javi vsak slučaj našim poslancem, kaplan Zorko, ki predlaga, naj se upliva na gospodarje, da ne bodo kupovali svojim delavcem šnopsa, g. p. Alfonz Svet, ki priporoča list „Zlato Dobo“ in knjižico „Sv. Vojška“, in končno g. Fr. Brančič, ki kliče zbranim možem: „Stariši ne pustite otrokom, ki zaslužijo v mestu denar, pijančevati! Vadite jih varčevanja! Zato imamo domačo posojilnico.“

Nato zaključil predsednik g. dr. Hohnjec živahno debato, se še enkrat zahvali govornikom, č. duhovščini, posebno pa še tudi vrlim kmetom, slovenskim korenjakom! To nam je porok, da bo današnji shod začetek novega, plemenitega dela. Pogumno na delo, Bog pa daj svoj blagoslov!

Politični ogled.

— **Državni zbor** je prekinil zadnji teden svoje delovanje do 7. februarja. Ta teden bodo zborovale v Budimpešti delegacije. V ponedeljek, dne 30. januarja je otvoril minister za zunanje zadeve, grof Aehrenthal delegacije s posebnim nagovorom, v katerem je poudarjal, da točasno ni nobenega vprašanja tolikega pomena, da bi moglo groziti evropskemu miru.

— **Na Koroškem** vladajo zares zelo čudne razmere. Deželni predsednik Hein se vede, kakor da bi bil neomejen vladar v tej deželi, in vendar ni nič drugega, kakor ošaben nemški uradnik, ki ne pozna niti mej svojega delokroga. Ta človek si je namreč drznil kot predsednik deželnega šolskega sveta dati tudi ukaz na vsa koroška duhovščina, in ji v njem zapoveduje, v katerem jeziku da naj poučuje otroke na ljudskih šolah. Seveda je ta jezik nemški. Toda cerkev poučuje kot pametna vzgojiteljica otroke v istem jeziku, katerega otroci razumejo, in bo storila to tudi v bodoče, naj izda Hein ukaz ali ne. Pravijo, da bo moral Hein radi teh zadev kmalu pobrati šila in kopita ter iti v penzijo, ali pa si kje drugod iskati kruha.

— **Z Italijo** bomo baje imeli gotovov doglednem času vojno. Avstrijski podadmiral Chiari se je izrazil: „Sodim, da je vojska med obema sosednjima, državama neizogibna, če se ne prične odločno hoditi po drugi cesti in če se ne izpremeni popolnoma razmerje med Avstrijo in Italijo. Po letu 1913. se bo moralo ravnati vsako italijansko ministrstvo, ne sicer po željah irendente, pač pa po željah narodne stranke. Kako bi se obnašala Italija v slučaju kake vojske trozveze z Anglezji in Francozi obenem? Če bi se bila na severu med Nemci in Angleži velika vojska, preostane še vedno tretjina angleških ladij francoski mornarici na razpolago in na pomoč. Avstrijska vojna mornarica bi ne mogla zapustiti Jadranskega morja. Italija bi morala zato ostati pri miru, ker bi ne mogla braniti svojega zahodnega obrežja, česar ne smemo prezreti.“ — Italijansko mornarico je Chiari zelo pohvalil. Za utrditev dalmatinskega obrežja bi se morale žrtvovati milijarde. V slučaju vojske bi se zbralo laško brodogradništvo v Tarantu in v Benetkah. Nekaj ur potem, ko se bo vojska napovedala, bo italijansko brodogradništvo že na

To pa možak ni dal veljati. Čudil se je, kako mora tak mlad in izvrst mladenič, in še rokodelc, živeti v starem svetu, polnem uboštva. „Poskusil bi srečo onkraj morja, ker tam pridnih rok primanjkuje in zaslužek, ta leži kar na cesti!“

Benedikt pripomni, da se čuje, da ni vse tako, kakor govore. In doma tudi ni preveč delavnih rok. Tudi za zaslužek je tukaj dovolj, še več kakor tam, ako le hoče kdo delati. „In čemu bi šel človek od svojih tako daleč, ko pa si lahko bližje preskrbi delo?“

To pa je še posebno razkačilo moža. „To so vedne govornice starih mater,“ zakliče jezno. „Ali se morate tukaj obogatiti?! Delate, delate, nimate pa nič. Preko morajo, pa je vse drugače. Tam se malo prihrani, a zaslužek je dober, da si že nekoliko varčen človek lahko mnogo prihrani. Koga pa imate Vi doma?“ vpraša agent, ker on je bil, ki je vabil ljudi v Ameriko.

„Mater,“ odvrne Benedikt s povdankom.

„In Vi ji hočete biti vendar enkrat podpora?“ vpraša dalje.

„Seveda, kar tudi upam, da bom kmalu,“ odvrne Benedikt. Od daljine se sliši godba in kmalu zagledajo cerkveni stolp. Po cesti pa pridre vozovi s svati, ženinam in nevesto.

Agent reče nekaj besed ostalima možema, nato pa reče Benediktu, kazaje na svate:

„Kaj mislite, kdo obhaja ženitnino?“

„Kako naj to vem?“ reče Benedikt. „Ne poznam tukaj ljudi!“

(Dalje brihodnjič.)

padlo Pulj. Avstrijsko brodogradništvo bi se ne moglo dolgo upirati italijanskemu.

— **Z ruskimi orožniki** so se sprijeli ob rusko-avstrijski meji naši orožniki. Slučaj bo dal zopet posla diplomatom in bo gotovo poostril nasprotstvo med Avstrijo in Rusijo. Stvar je sledeča: Pri Podwolycki sta eskortirala dva avstrijska orožnika dva ruska bandita, da ju izročita ruskim oblastim. K orožnikom je pristopil neki ruski obmejni vojak, ki je hotel prevzeti hudodelca že na avstrijskem ozemlju, a ker sta orožnika izjavila, da izročita hudodelca šele v Rusiji, obnašal se je ruski vojak tako izzivalno, da sta avstrijska orožnika ustrelila ruskega vojaka. Nato so pričeli ruski vojaki, 40, streljati na Avstrijce, ne da bi bil kdo ranjen. Orožniki so se umaknili nato nazaj v Podwolycko.

— **Na Portugalskem** ne pridejo do miru. Brezbožni prekucni nimajo srede. Sicer trdijo, da se ljudstvo polagoma vendar približuje novi vladi, a dejstva govore drugače. Iz Italije javljajo, da je odredil italijanski mornariški minister, da odplovete dve križarki in ena bojna ladija proti Portugalski.

— **Arabija** se punta proti turški vladi ter hoče postati samostalna država. Boj med turško vojsko in arabskimi četami postaja precej vroč. Iz Carigrada morajo pošiljati vedno več vojakov na bojišče. Toda tudi število upornikov narašča. Zadnji čas se jim je pridružilo zopet pet rodov. Da bo vojna dolgo trajala, kaže dejstvo, da so pripravili v Carigradu več zdravniških štabov in 15 postelj za poljske bolnišnice.

Kuga prihaja.

Lani se je ustavila črna žena z morilno roko neposredno pred nami. Hodila je že po Hrvaškem, Ogrskem ter pogledala tudi na Dunaj. Bila je to kolera. Potem je prišla zima, in kolera je v naši državi ustavila svoje obiske. Toda naša srca se z grozo in trepetom povprašujejo, kaj bo, ko pride zopet gorka pomlad in vroče poletje.

Med tem naznanja najzlobnejša sestra kolere, črna kuga, svoje velike žrtve v Aziji. Se nevarnejša nego kolera, je črna kuga, ki se kratkoma imenuje kuga. Pojavi se najzopneje v petih dneh po okuženju, in okuženi človek že umrje v treh ali štirih dneh. S kruto roko je zagospodarila ta kuga v Mandžuriji, kjer se je pred leti odigrala rusko-japonska vojska. Poročila, ki prihajajo od tamkaj, so naravnost strašna. Iz Harbina pišejo, da leži na stotine mrtvecev po cestah. Psi prihajajo od vseh krajev in glodajo na mrtvih truplih, krokariji se vsedajo trumoma na mrtva telesa in jih kljuvajo, in oboji zanesejo potemtakem kugo v druge kraje. Neštevilna trupla se pomečejo v reko Sungari, po kateri priplavajo v reko Ammor, okužujoč povsod. Črežje in pokrajine Za ravniki pa so brez pomoči. Ni se še inašlo zdravilo, ki bi bilo uspešno orožje proti tej grozni morilki.

Francoski zdravnik dr. Meunier se je pri preiskovanju na kugi obbolelega bolnika okužil in sam takoj spoznal, da je okužen. Naročil si je bolniški voz, da bi nikogar dalje ne okužil. Potem se je zavil v rjuho, namočeno v razkužilni tekočini, in se peljal v barako za okužene, kjer je svojim tovarišem-zdravnikom naznanil, da pride čez dva dni črna smrt ponj. Njegovo prerokovanje se je uresničilo, tovariši ga niso mogli rešiti.

Črna kuga je vsled tega tako strašna, ker je okuženje izredno lahko. Dočim se pri koleri lahko okužiš le po odpadkih, se vrši okuženje pri črni kugi tudi po zraku. Z dihanjem in dotikavanjem se okužiš. Najhuje je, ako se okužiš z dihanjem, ker se razvije kuga potem z veliko naglostjo na pljučih in te umori. Imenuje se črna kuga, ker postane človek črn, ko ga je umorila.

Iz Mandžurije se razširja kuga proti Santungu in Čiliju, torej proti jugu. Glavno mesto Kitajske, Peking, je v veliki nevarnosti pred kugo. Kitajska vlada je proti kugi brez vsake moči ter se je obrnila že na evropske države, naj ji pomagajo v boju proti kugi.

Nosilec kuge je neka mala žival, po imenu tarbagon, ki živi v mongolskih ravninah v neizmernih množinah in čegar kožuhovina je zelo dragocena. Na tisoče lovec lovi v teh stepah kljub vsemu pomanjkanju to žival, med katero se mnogokrat pojavi kuga, ki jo potem tudi nalezejo lovci. Ti lovci navadno prej vsled kuge tudi pomro, predno dospejo v obljudene kraje. Vsled tega je ostala kuga omejena doslej navadno le na Mongolsko. Sedaj pa se je kuga silno razširila. Pomrli so celi nomadski rodovi in na stotine lovec, tako, da beže nesrečni Kitajci v množicah v ruske pokrajine, ki so tako prenesli kugo v obljudene kraje. Ruska vlada je morala prepovedati izvoz tarbaganove kožuhovine, ker bi se po njej mogla razširiti kuga ne samo v Rusiji, temveč po vsej Evropi.

V notranjosti Kitajske se razširja kuga z grozno naglico. V enem tednu so našli 2800 mrtvecev. Evropejci beže in zapuščajo okužena mesta. V Harbinu je umrlo v enem dnevu 40 oseb na kugi, 1223 jih je bilo sumljivih, da so okuženi. To so grozne vesti, zlasti, ako pomislimo, da tudi evropski zdravniki ne morejo ničesar trajnega in uspešnega ukreniti proti kugi.

Razne novice.

Iz pošte. Poštni adjunkt Oto Šantl v Poljčanah je imenovan za poštarja prvega plačilnega razreda v Mürzstegu. — Za poštarja prvega plačilnega razreda v Rogatecu je imenovan poštni adjunkt Franc Mitterhammer v Graecu. Seveda zopet Nemeč.

* **Osebnostna vest.** Na graškem vseučilišču sta bila promovirana za doktorja prava g. Ivan Klobasa iz Sv. Jurja ob Ščavnici in g. Matija Zorjan, pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Mariboru.

* **Narodnostni mir.** Nemci delajo z vsemi sredstvi, da bi ne prišlo med Nemci in Slovenci do nobenega miru. Naravnost izzivalno je, če proglašajo Nemci kot svojo sveto narodno dolžnost, da ugrabijo in pokupijo kolikor mogoče veliko slovenskih posestev. V to svrhu se organizirajo in nabirajo denar. Da bi na noben način ne buo miru, naseljujejo na ugrabljenih posestvih protestante. Nič manj ne kalijo miru s svojimi šolami. V Ceršaku ni enega otroka za nemško šolo, vsi obiskujejo slovensko-nemško šolo, da se naučijo obeh jezikov, a nemški Schulverein postavi v Ceršak svojo šolo in zanese tje nemir in prepir. V Št. Lenartu v Slov. gor. imajo nemško-slovensko šolo. Kljub temu je postavil nemški Schulverein tam tudi svojo šolo, in jo sedaj naprtil na ramena ondotnih davkoplačevalcev. Ti se branijo nepotrebnega bremena, in nastal je nemir in spor. Povsod nam kalijo Nemci s svojimi društvi mir. A vlada to hladno gleda. Poslanec Roškar je v državnem zboru vprašal vlado, kako da pripušča nemškim društvom, da kalijo mir, a na Koroškem Slovincem razpušča gospodarska in katoliška društva. Za vse enake pravice.

* **Vlekel** je prav pošteno nemške poslance zadnjikrat v državnem zboru naš mariborski prijatelj Wastian, ali po domače Boštjan. Pravil jim je, kako narašča na Spodnjem Štajerskem struja ptujskega „Štajerca“, kako se vedno več ljudi zateka v tabornih bivšega socialnega demokrata Linharta. Shodi te stranke da baje krasno uspevajo. Poslanec Malik je kar slino požiral, tako prijetno mu je djalo, ko je slišal tako lepe besede o napredku štajercijanske stranke. Tudi drugi nemški poslanci so se brisali pri teh besedah okoli ust, kakor bi jih kdo medom namazal. Naš prijatelj Boštjan pa se je po govoru zadovoljno muzal, ker je našel toliko bedakov, ki so verjeli njegovim besedam.

* **Širokousti** se o svojem šentlenartskem showu „Štajerc“ in bahato izjavlja, da je šentlenartski okraj govoril. Istina, govoril je, toda pri Arnušu in ne v Vereinshausu, ker so dali iz štajercijanskega shoda kmete sulferajnskega okraja izgnati z bajoneti. Ti kmetje so sli potem k Arnušu, tamkaj prosto zborovali in obsodili vse štajercijanske goljufe, oderuhe in bedake. In s tem je bila obsojena malodane cela štajercijanska stranka.

* **Posojilnice.** Denarni polomi, ki so se zgodili med Nemci (Celovec) in ki se doigravajo sedaj med liberalci (Ljubljana), niso seveda za našo denarno organizacijo v prav nobeni zvezi, ker je znano, da se mi od nekdanj ogiblamo in svarimo tudi druge pred zvezo s tremi ljudmi. Ako pa bi se kdo našel, ki bi hujskal in govoril neresnico, potem prosimo, da takega lumpa takoj naznanite Zadrugi zvezi v Mariboru, ki ga bo dala neusmiljeno zapreti.

* **Liberalno tiskarno** v Celju so z ozirom na delavce, ki bi izgubili vsled nenadnega zaprtja tiskarne kruh, zopet otvorili. A s tem razmere v Zvezi slovenskih posojilnic, ki ima to tiskarno, niso niti za las izboljšane. Dr. Benkovič bo nadalje branil koristi prizadetih posojilnic in se ne bo dal ustrašiti po nobeni grožnji in nobenem psovanju. Nikdar se nismo bali liberalcev, najmanj pa seveda sedaj, ko leži pri liberalcih vse na tleh in s strahom pričakujejo zadnje udarca, s katerim še jim prizanašamo. Kako dolgo, to je odvisno, kako se bodo vedli. Ako bodo držali roke pridno na klopi in se vedli kot pridni otroci, lahko jim še prizanašamo.

* **Ljudsko štetje.** V Mariboru so našli 26.081 prebivalcev, in sicer 12.432 moškega ter 13.649 ženskega spola. Vojaštva je v Mariboru okoli 2000 mož. Potemtakem šteje Maribor okroglo 28.000 prebivalcev. Leta 1900 so našli v Mariboru 23.258 prebivalcev.

— **Velenje** je našlo 2606 prebivalcev, med njimi 16% Nemcev. — **Kamnica** šteje 705, **Studenci** približno 5000, **Razvanje** 655, **Fram** 441, **Poljčka ves** 552, **Bohova** 332, **Jarenina** 618, **Pekel pri Poljčanah** 753, **Leitersaerg** 1875, **Hrastnik** 2293, med njimi 468 Nemcev, **Kapela** 438 (6 Nemcev), **Radenci** 591 (24 Nemcev), **Boračova** 583 (2 Nemea), **Turški vrh** 834 (8 Nemcev), **Konjice** 1447 (197 Slovencev), **Slovenska Bistrica** 1306 (514 Slovencev), **Ptuj** 4637 (392 Slovencev).

* **Avstrijski živinorejci** morajo sedaj napeti vse svoje sile, da ugodijo zahtevam odjemalcev. V tem oziru je tudi potrebna povzdiga pametnega gnojenja travnikov. V državnem zboru se je pečal s to zadevo poljedelski odsek in storil sklepe, o katerih se zanese ljivo upa, da se sprejmejo z veliko večino v kratkém tudi v zbornici. Takrat bomo prinesli v našem listu tudi obširnejše stvarno poročilo.

Protli špeharjem. Ptujski in mariborski nemški mesarji se zopet pripravljajo z neko pritožbo proti našim slovenskim špeharjem. To jim najbolj mrzi, ker špeharji prodajajo meso in slanino ceneje kakor bi radi mesarji. Baje so skovali zopet skupno ptujski in mariborski nemški mesarji vlogo na namestništvo, z zahtevo, da se omeji špeharjem prodajo mesnih pridelkov na mariborskem in ptujskem trgu. Upamo, da je ta pobožna želja nasprotnikov naših špeharjev prazna. Pozor!

* **lov kat. izobraževalno društvo „Straža“** na Dunaju vabi vjudno na zabavni večer, ki ga priredi s prijaznim sodelovanjem slov. kat. akad. društva „Danica“ na Sveden, dne 2. svečna t. l. v velikih dvoranah. Časkega narodnega doma, XV. Turnergasse 9. Vstop: 1. K. Nováček: „A. H. j.“, koráén ea (godba). 2. J. Hausmann: Jugoslavija, overtura (godba). 3. P. H. Sattner: Po simi iz šole (mešan zbor). 4. Fr. Procházka: Valse zé ée (godba). 5. J. Lohmann: Kadar miado leto (mešan zbor). 6. J. Skalický: „Frühlingstakt“ (godba). 7. „Stari in mladi“, narodna „gra“ + 4 dejanjih. — A. Medved. Blagajna

se odpre od pol 7. uri, začetek točno ob pol 8. uri s večer. Vstopnina: Sedež prve vrste 3 K, druge vrste 2 K, tretje vrste 1 K, galerija 60 vin. Člani plačajo polovico (legitimacije)! — Članarino se lahko poravnava tudi še pri blagajni z odličnim spoštovanjem odbor.

Mariborski okraj.

m Maribor. Letos dijaki srednjih šol ne bodo imeli ob sklepu prvega tečaja počitnic. — Zaradi ljudskega štetja hodijo nemški gospodje okrog in se posebno zanimajo za Slovence. Če misli kateri naših rojakov, da se mu je zgodila krivica, naj se zgloši v uredništvu.

m Maribor. V nedeljo, dne 5. februarja, je v Narodnem Domu večerna predstava (začetek ob 8. uri) igre: Robert in Bertram.

m Kmet v neki mariborski krčmi. Naroči si pečenko. Natakariča mu nekaj prinese. — „Tako, to naj jaz plačam!“ se možato postavi kmet, „ali je moj denar slabši ko gosposki? Plačati bi moral ko gospod, postreže se mi pa slabše. Ali je to pošteno? Kmetov denar je ravno toliko vreden, ko gosposki. Nesite to nazaj, pa mi prinesite, kakor je prav, sicer grem!“ In čez par trenutkov je možati in samozavedni kmet jedel izvrstno pečenko. — Z imenom lahko postrežemo.

m Sv. Peter pri Mariboru. Dragim čitateljem „Slov. Gospodarja“ je še v spominu, da se je zgodil pretečeno leto pri nas dne 2. avgusta grozen zločin. Po noči se nam vdrli v cerkev, odprli s silo tabernakelj in ukradli z njega monštranco z Najsvetjšim vred. Znano vam je tudi, da smo našli monštranco. Sedaj smo jo dobili od sodnije že nazaj, pa kakšno? Razdrobljena je na 147 koscev! Strta je tudi lunula. Najsvetjšega in najdragocenejšega čela — sv. hostije — pa ni. Kje je, tega ne vemo, ker še nimamo hudobneža, ki bi nam edini znal povedati, kam jo je dejal. Razdrobljena monštranca se bo hranila v posebni stekleni omarici. Jezusu v presv. Rešnjem Telesu pa smo sklenili postaviti spomenik, ki bi mu naj kazal, kako globoko čutimo razžaljenje, ki se mu je s tem zločinom zgodilo, in hočemo storiti vse, da mu isto popravimo, kolikor je pač mogoče v naših močeh. Pa kaj zamoremo sami? Ustanovili smo zato posebno društvo, ki je potrjeno in odobreno od duhovne in posvetne oblasti. Namen tega društva je, nabirati doma in zunaj župnije ude in dobrotnike, ki bi nam pomagali izvršiti preblagi naš namen. Ud društva postane, kdor plača na leto 1 K, ustanovnik pa, ki plača 100 K enkrat za vselej, ali pa 10 K vsako leto. Kdor pa daruje manjšo svoto, ali pa le moli za uspeh društva, je njegov dobrotnik. Za vse se daruje slovesna sv. maša na Petrovo in na Gori na Malo Gosposnico dne 8. septembra, ko je največje žegnanje. Moli se pa za rajne ude pri 13 sv. mašah, ki se opravljajo med letom za dobrotnike naše cerkve. Gotovo so to prav velike milosti, katerih pa se lahko udeležiš, če vplačaš na leto 1 K. Ker nas je obiskala letos huda toča, prosili smo že za pomoč v „Slovenskem Gospodarju“, in ne zastoj. Veliko dobrotnikov se je že oglasilo in nam poslalo lepe darove. Omenimo te-le: Vlč. g. Ernest Trstenjak, c. in kr. vojaški kuraf v Gradcu, 10 K; g. Ivan Strniša, c. kr. poštni kontrolor na Dunaju za se in svojo obitelj, 40 K; č. g. Kourad Šeško, kaplan v Hočah, 3 K; Kovačič Frančiška iz Ptujja 9 K; M. Zimič iz Jarenine 5 K; neka mladenka, ki pa ni hotela povedati svojega imena, 5 K. Rekla je, „to ni vredno spomina.“ Ni vredno? Uboga vdova je dala par vinarjev za tempel, in Jezus jo je pohvalil! Ti si pa dala veliko več, kar je pač znamenje, da zares visoko častiš Jezusa v presv. Rešnjem Telesu, ker se ti zdi tvoj dar tako malenkosten. Prosim le, da nam nabereš več takih „malenkosti“, in da najdeš še veliko posnemovalcev. Mi smo zadovoljni z vsakim darom. Omenjeno društvo se je ustanovilo že 11. decembra 1910. Izvolil se je takrat odbor: Martin Tomažič, kaplan; Jožef Lorber, župan; Janez Cvikel, kmečki sin iz Vinske gore; Minika Muršec, Ivana Plendner in Klara Senčnik, vse tri navdušene zaveznice. Namestnika sta Janez Slik in Franc Fras, pregledovalca računov pa Leopold Krajnc in M. Muršec. Pri tej priliki je predaval č. g. dr. F. Kovačič o svojem romanju v sveto deželo, in sicer o svetiščih, ki spominjajo na patrona naše župnije, Mater Gorskjo in sv. Petra. Bilo je nad 100 poslušalcev, ki bi se radi poslušali nadaljevanje čez eno uro trajajočega govora. Odbor se je tako-le sestavil: Predsednik je po pravilih vsakočasni župnik, ki opravlja ob enem službo blagajnika, zato ga ni treba posebej voliti. Podpredsednik č. g. Martin Tomažič, tajništvo pa se je izročilo Mimiki Muršec. Odbor si po pravilih še lahko privzame v pomoč druge ude, nabiralec in pospeševalce društva. Sedaj pa veselo in z zapužanjem na delo! V nabiranju milodarov so posebno marljive šolarice, ki po krajcarjih darujejo za tabernakelj, ne pa, kakor je rekla neka mala deklica prvega razreda: „Zato, da nam bodo g. župnik kupili drugoga Jezusa, ker so nam onega ukradli.“

Sv. Trojica v Slov. gor. Ena sama lastovica še ne naredi pomladi. Ena sama polhovka pa obrne Trojico popolnoma narobe. Takšna je moč polhovke, da hočejo naši Golobje občinskim ubožcem, čedniku, policajju in nočnemu čuvaju preskrbeti to blagodejno-toplo zimsko kučmo. Gotovo jim bodo hvaležni za to, saj dosedaj pač niso bili vajeni takih dobrot. Pa da nam ne bodo gospodje preveč zavidni za našo prelepo narodno kučmo, hočemo svetovati tudi njim, kako si lahko nabavijo še mnogo imenitnejšo, modernejšo, gizdavejšo in kot znamenje naravnost nenavadno pokrivalo — ježovko. Kupi si ježa, sleči mu s hrbta tisto bodičasto kožo in pazi, da ostane glava pri njej.

ker ježev rilček ti bo boljše služil, nego najsvetlejši senčnik burševske kape. Kot podlogo si kupi pri Golobu krpo barheta, ali pri Kirbišu zaplato usnja, in pri Lukmanu pedenj kozuhovine, ki bi se še najbolje podala v nemškutarsko kučmo, posebno če je pustiš zadaj plapolati iz nje nekaj centimetrov, če hočeš tudi par metrov črnordečezolne cunje. Kožo in podlogo ti Bramberger tepo zarobi, Rollmanitschti jo požegna, da bo zavarovana proti nezgodam, in pokrivalo je gotovo. Parada bo večja in znamenitejša, nego jo imajo pruske pikelhavbe. Feri odpre veletrgovino z ježovkami, ki se hitro razširijo po celi spodnji Štajerski, po Koroški in drugod po Slovenskem, kjer životarijo in hajlajo nemčurji in izpodrivajo ter preganjajo Slovence z lastne zemlje, kakor je izpodrinil jež lisico iz brloga. Samo to je spak, da polh ni lisica. In nam se vse tako zdi, da ostane polh zmagovalce. Verujte nam, gospodje, da še pride čas, ko izgine zadnji jež iz Slovenskih gor. In takrat bo morda celo kak Gollob plesal v lenarškem „Trutzburgu“ s polhovko na glavi. Za sedaj smo pa še popolnoma zadovoljni, če kupijo g. župan magari celemu trgu polhovke. Se bo vsaj videlo, da je Sv. Trojica slovenska, ker po vaših napisih bi moral tujec soditi, da ga je zanesla noga tje nekam na Ren in ne v Slovenske gorice. Heil!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Politično zborovanje. Katoliško politično društvo za sodnijski okraj Sv. Lenart v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 5. svečana 1911 javen shod pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v dvorani g. Arnuša po večernicah. Društvo ima svoj letni občni zbor. Za tem pa govorita gg. poslanca dr. Korošec in Roškari. Može naši in mladeniči šentlenartskega okraja! Pridite na naš shod! Ožigosalo se bo nečuvno postopanje štajercijanske stranke, ovrge se bodo njihove laži in obrekovanja. S svojo udeležbo pokazete svojo politično zavest. Mi ne bomo zborovali v senci bajonetov, naš shod bo shod poštenih, politično zavednih mož! Nikdo naj ne ostane doma! — Odbor.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Bralno društvo „Edinost“ priredi v nedeljo, dne 12. svečana 1911 po večernicah svoj občni zbor. Dekliška zveza pa uprizar ob enem gledališko igro „Vestalka“, ki se godi v času cesarja Nerona. Dr. Tiplič predava o zdravilstvu, zlasti o navodilih v prvi samopomoči. Pevske točke oskrbi pevski zbor. Prijatelji društva, zopet vas vabimo! Gniljiva igra „Vestalka“ v rimskih kostumih ali oblekah vas bo gotovo zanimala.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Zopet slučaj nagle smrti. Kap je zadela Jožefa Ketiš iz Partinja, očeta našega vrlega somišljenika, posestnika pri Sv. Jakobu, Jožefa Ketiš. Zvaver se je odpravil vesele proti domu, na potu ga zadene kap in tako je ležal celo noč. Šele drugo jutro so ga našli sicer še živega, a je kmalu umrl. Pogreb je bil v ponedeljek. Prejšnji četrtek pa je bila pokopana pridna učenka 5. razreda, Veronika Erlač. Pogreba so se udeležili tudi šolski otroci. Človeku se res milo stori, ko se polagajo v grob tako mlada bitja. Naj počiva v miru!

m Sv. Anton v Slov. gor. V nedeljo, dne 29. januarja po večernicah je imelo naše Katoliško bralno društvo svoje letno zborovanje. Prostorna šolska soba je bila natlačeno polna zborovalcev. Posebno lepo znamenje za našo župnijo je, da se je zbralo na zborovanju tako lepo število mladine. Otvoril je občni zbor predsednik g. Rojs. Po poročilih o društvenem delovanju je govoril F. Zebot iz Maribora o pomenu in vzvišenih ciljih naših izobraževalnih društev. Opozarjal je tudi na kugo, ki mori čut poštenosti v našem ljudstvu, na nesrečni — ptujski šnops. Ob začetku in koncu zborovanja, ki je trajalo skoro dve uri, je nastopil tudi domači tamburaški zbor s lepo ubranimi komadi.

m Lučane. Trg Lučane je dobil električno cestno razsvetlavo, razstava je v Arvežu.

m Biš. Pri nas se je našelo 311 ljudi, 69 konj in 430 glav goveje živine. Gospoda, zdaj pa pomislite, v občini s 60. številkami toliko goveje živine, naši ljubi prijatelji meščani in socialni demokratje pa pravijo, da nimajo zadosti mesa, pa si ga dajo voziti sem čez tisto veliko mlako. Ga ni treba v dim vesiti, ker se že na potu preparira. Sedaj pa še ta gobčna kuga. Koliko rejenih svinj je še naprodaj, a špeharji ne smejo k nam, da bi jih odkupili. Jih bomo morali zaklati doma, denarnice pa dejati na sušilo. Naše šentbolfensko Bralno društvo pa že nekšega šmenta vkup študira, pa nič ne povedo, kaj bo. Samo tisto pravijo, da bo strašno lepo. Nas že zdaj vabijo, da bi prišli k tisti prireditvi. Kakor se meni zdi, se bo šlo za nekšno doto. Torej na svidenje v šoli.

m Fram. Zdrav kraj je na vsak način naše zeleno, sedaj belo Pohorje, ker se letos ni bilo nobenega mrliča, četudi šteje fara 2400 prebivalcev.

m Fram. Fantje! Tisti Koren iz Slivnice, ki se je dal letos na komando Hrastnikovo zapisati za korenitega Nemca, vas vabi na nedeljo na „Buršenbal“. Fantje, kaj takega v Framu še nismo doživeli, da bi nas slovenske mladeniče „nemški“ Koren vabil na „Buršenbal“. Tovariši! Med nami ni nobenega Nemca, in gotovo tudi ne bo nobenega izdajalca!

m Fram. V nedeljo tedaj bomo pokazali mi mladi, da nismo zadnji med slovenskimi fanti. Priredili bomo v Društvenem domu veselico, ki mora biti res vesela. Vesela bo posebno zato, ker ne bo pitja, ne vpitja, ne plesa. Otvorili bomo novi, krasni gledališki oder, mojstersko delo našega akademičnega slikarja g. Frasa. Na novem odru bomo na novo nastopili z novimi pesmimi, ki nas jih je naučil naš novi g. or-

ganist, nas nove pevce, ki nas je nad 15. Pomagajte nam bodo tudi pevke, tako, da nas bo novi oder komaj nosil. Uprizorili pa bomo tudi igro, veselo in šaljivo, da ne bo smeha ne konca ne kraja. Gotovo se bo oglasil tudi kak govornik, ki nas bo navdušil za nadaljno delo. Taka je naša zabava v predpustnem času, zabavo na plesiščih pa prepuščamo drugim, za nas je „pregmejni!“

m Fram. Kmetje! Veselo novice vam poročava vaš tovariš-kmet! Naša kmečka hranilnica, stara nekaj čez eno leto, je imela po poročilu g. nadrevizorja nad 155.000 K prometa lansko leto. Predragi kmetje! To je vaše delo, vaš uspeh, vaš denar, vaše zasluge, torej tudi vaš ponos! Tedaj pa kmetje, delavci, obrtniki in drugi, stopimo skupaj, da bo naša zadruga še bolj napredovala nam v veselje in korist.

m Slov. Blitrica. Spoštovana rodbina Jerovšek v Novi vasi je obhajala v ponedeljek, dne 30. januarja dan velikega veselja. Oče in mati sta slavila namreč 40-letnico svojega zakona v polni meri telesnega in duševnega zdravja. V ta namen je bila zjutraj sv. maša, katero je daroval njih sin profesor dr. Jerovšek, opoldan pa se je zbrala na domu družba prijateljev in znancev slavljencev, da mu čestitajo. Za „Slov. Stražo“ se je nabralo 16 K 70 vin. Slavljencema pa kličemo iz srca: Še na mnoga leta!

m Laporje. Izobraževalno društvo je imelo dne 22. t. m. svoj občni zbor, na katerem se je izvolil za predsednika vrli posestnik Peter Pivec iz Breznice.

m Tinje. Ljudsko štetje v občini Tinje je imelo ta-le uspeh: Občina Tinje ima sedaj 1209 prebivalcev. Našelo se jih je 131 manj kot leta 1900. Župnija Tinje šteje 965 duš, tudi tukaj se je število zmanjšalo za 67 duš. Po narodnosti so razven 7 Nemcev vsi Slovenci. Izmed šoli odraslih starejših ljudi jih je še 168 takih, ki ne znajo čisto nič čitati. Od domačih koristnih živali se je našelo 718 goved, 463 ovc, 583 svinj, 1010 perutnine, 86 panjev čebel, 7 koz, 3 konji in 1 osel.

m Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Okrajna posojilnica v Ormožu 40 K; Fr. Zagorjak 28 K; Fr. Spindler, kapl. 5 K; za kruh sv. Antona 1 K, dr. A. Jerovšek 10 K; Fr. Ogrizek, župnik 4 K; Okrajna hranilnica v Slov. Gradcu 70 K; za kruh sv. Antona 1 K; Fr. Šijases, nadučitelj v p. 10 K; Jož. Čížek, dekan 10 K; konkurenti 22 K; Straki, župnik 20 K; Jož. Skvarč, kaplan 5 K; dr. sorn, profesor 2 K; okrajni odbor v Šmarju 60 K; Za herl, učitelj nabral 4 K; okrajna posojilnica v Ljutomeru 40 K; Za cherl, učitelj nabral 5 K 50 vin; Fr. Bahovec, dekan 2 K; dr. Leskovar 10 K; dr. Jerovšek 20 K; Herzog Anton, nadučitelj nabral 11 K 61 vin; posojilnica v Ormožu 80 K; Lončarič 5 K; dr. Klasine 15 K; dr. Strelec, volilo po Al. Jurjeviču 86 K 32 v.; Mih. Levnik, župan v Kapelah 10 K; klub skadematikov v Celju, tretja narodna zbirka 100 K; dobrotniki 21 K 40 vin, Ant. Šlauder, čast. kanonik, 15 K; Janez Šerbeta, 5 K; Vin. Zolgar, kaplan 5 K; Jan. Brgovič, kaplan 5 K; Podviški, župnik, 10 K; posojilnica v Makolah 50 K; Lendovšek, dub. svet. 10 K; mohorjani v Slivnici 5 K; R. Š. 100 K; Koprivnik, šol. svetnik 50 K; g. Dečko 2 vreči krompirja, gospa Rajnkovič vrečo krompirja; govopodica 2 vreči krompirja; gospa Šijanec 14 litrov fižola. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plati!

m Hoče. Na Svečanec po večernicah priredi naše bralno in gospodarsko društvo zopet poučno predavanje pri g. Rojku po večernicah. Vsi dobrotniki in prijatelji društva: možje, žene, fantje in dekleta pridite v obilnem številu!

m glivnica. Izobraževalno društvo v Slivnici pri Mariboru ima svoj občni zbor v nedeljo 12. svečana po večernicah. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Gledališka igra: Prepirji a soseda. 3. Letno poročilo: a) ta nika, b) bi gajnika c) knjižničarja. 4. Volitev novega odbora. 5. Predlogi in nasveti. Vse udeležece tudi druge prijatelje našega društva najljubneje vabi k mnogobrojni udeležbi odbor.

m Laporje. Izobraževalno društvo je imelo dne 22. t. m. svoj občni zbor, na katerem se je izvolil za predsednika vrli posestnik Peter Pivec iz Breznice.

m V Laporju priredi izobraževalno društvo dne 5. februarja t. l. pop. po večernicah gledališko igro: Kukavica modra ptica. Vstopnina je jako mala, zato pridite v obilnem številu.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Influenca je v zadnjem času močno nastopila in razsaja zlasti med otroci. — Glejte, kaj žganje dela! V zadnji številki je poročal „Slov. Gospodar“ o nenadni smrti 24-letnega fanta Pravdiča, ki ga je zadela ob Dravi kap, sedaj še dostavek. Tisti mož, ki je peljal mrtvega Pravdiča v mrtvašnico, je že tudi mrtev: da bi se pri spravljanju ledu „zagrel“, je vlival v se strupeni šnops, a pograbila ga je pljučnica, in moral je v najlepših letih umreti! Ljudje božji, varujte se žganja, posebno še v letošnji ostri zimi! Šnops je najhujši strup! — Krčevinsko Bralno društvo je priredilo zadnjo nedeljo s sodelovanjem Dekliške zveze zabaven večer, ki je nad vse krasno vspel. Velika gledališka dvorana Narodnega Doma na Ptujju je bila nabito polna skoro samih okoličanov! Po preteku igrokaza „Dom in tujina“, ki je bil resne vsebine in katerega so igralke prav dobro igrale, smose prav iz srca smejali beraču Petru, ki je tako šaljivo opisoval in opeval svoje revno in vendar veselo življenje! G. pevovodja A. Kranjc je izvrstno napravil svojo reč! V saloigri „Pri gospodi“ pa smo gledali in poslušali mali prepirček v gosposki kuhinji: Gospica Tekla, ki je prišla ravnokar iz višje dekliške šole, hoče v kuhinji svoje matere, gospe Svetlin (Iv. Pihler), urediti vse jako učeno in po kemičnih formulah; krepko ji ugovarjata kuharica in zlasti naj novo vstopila sobarica Marija (Ivana Horvat), ki pa je nastopala tako imenitno in vrezavala prav pristno kranjski, da smo le poslušali! Vsa čast vrli in nad vse marljivi gđe. E. Razlag, ki se je toliko trudila za aranžiranje iger; vsa častna priznanja pa tudi izvrstnim igralkam! Vseh obiskovalcev soglasno mnenje je bilo: Še večkrat kaj takega! Krčevinsko Bralno društvo pa je pokazalo, kako se da trezno, pošteno in vendar tako izborno zabavati!

p **Leskovec** pri Ptuju. Pretečeno nedeljo je bil ustanovni zbor ter obenem prvi občni zbor novega izobraževalnega društva. Sklicatelj zbora, g. župnik, razloži pomen bralnih in izobraževalnih društev, zlasti, da nimajo nič opraviti z raznimi konzumi in zadrugami, da se torej ni bati nobene izgube, ampak prinaša edino-le dobiček tako društvu, ker izobrazuje člane. Nato je pristopilo takoj 35 udov. Odbor se je sestavil tako-le: Predsednik Kokolj Vid, podpredsednik V. Križ, tajnik Habjanič Martin, namestnik Podhostnik Ivan, blagajnik Horvat Jožef, namestnik Vidovič Jožef, knjižničar O. Škamlec. — Rasti! Cveti!

p **Velika Nedelja**. Dne 30. januarja se je izročil šardinskemu županu g. Florijanu Kuharič srebrni križec s krono, s katerim je bil pred kratkim na hvalevredni predlog ptujskega glavarstva odlikovan od cesarja. Slovesnosti so se udeležili tudi ptujski okrajni glavar dr. Netolizcka in mariborski mestni župnik kanonik Moravec.

p **Dornova**. Naša vrla dekleta se, kakor sem slišal, učijo lepo igro, namreč „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“, katero mislijo uprizoriti v naši narodni soli dne 5. februarja. Za napade, ki jih naši nasprotniki, namreč nevedni štajercijanci včasih zagrešijo, se naša vrla dekleta niti ne zmenijo. Z veseljem, vam, gospod urednik, poročam to veselo novico. Štajercijancem dolg nos, naša dekleta pa naj Bog živi!

p **Iz Ormoža**. Podpisani krajni šolski svet in šolsko vodstvo izrekata iskreno zahvalo vsem blagim prijateljem in podpornikom ormoške okoliške šole, ki so z dobitki in denarnimi prispevki omogočili najprej tombolo v prid božičnice in potem še božičnico samo, ki se je vršila na naši soli v nedeljo, dne 18. decembra 1910. — Krajni šolski svet in šolsko vodstvo Ormož-okolica, dne 24. januarja 1911.

p **Vurberg**. Naše gospodarsko izobraževalno društvo je napravilo preteklo nedeljo lepo zborovanje. Soba je bila nalaščeno polna. Govorila sta vrla voditelja naših fantov I. Rašl ml. in Jakob Felician. Prvi je obširno poročal o protialkoholnem shodu na Ptuju in v nemal sreci mladine za boj proti šnopsu. Drugi je govoril o vtisih in naukih, ki jih je slišal na združnem tečaju pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Tretji govornik je govoril o gospodarskem vprašanju. Veselo je pri nas društveno življenje. Če ne verjameš, pa pridi in poglej.

p **Sv. Lovrenc** v Slov. gor. Kadar stopiš psu na rep, tedaj zavili, in če mu je mogoče, tedaj tudi vgrizne. Tako se je zgodilo tudi pri nas šnopsarskim štajercijancem in zapelivcem mladine. Naš č. g. župnik je namreč omenil smrt Ivane Soštarič, ki je novembra minolega leta kot nezakonska mati porodila dvojčka. Ker je bila sama na svojem posestvu, je g. župnik povedal s prižnice, kdo jo je oskrboval. Pomilovali so jo, da ni prišel nikdo, da bi se jo prevdela, čeprav je bila pet tednov bolna in sta bila pri porodu dva zdravnik. Sedaj pa kar gori jeze v celem štajercijanskem taboru. Take grde pisarije, kakor jih je prinesla ostudna ptujska krotka čez našega dobrega in vnetega dušnega pastirja, so pa zmožni le tisti, ki opravljajo službo božjo po šnopsarijah in gostilnah in zagovarjajo greh. Vsi pametni farani se zgražamo nad tako svinjsko pisavo, ki je je zmožen samo „Štajere“. Častiti gospod župnik na svojem ugledu gotovo nič ne izgubi, temveč še častno je za njega, če ga „Štajere“ napada; sramota bi bila za župnika, če bi ga tako umazan list hvalil. Zato vsi pošteni farani, in teh je večina, vam, naš dobri in ljubeznivi gospod župnik, kličemo: Vstrajajte na dosedanji poti! Delujte kakor dosedaj, za čast božjo in milo slovensko domovino! Mi hočemo z Vami vred pobijati in zatirati šnopsarskega in nečistega „hudiča“. Tebi, dopisnik ptujskega lažnjivca in tvojim pomagalcem pa svetujemo: drugičkrat se podpišite s svojim pravim imenom, da bomo spoznali „razburjeno ljudstvo“.

p **Sv. Lovrenc** v Slov. gor. V ptujskem „Štajercu“ se je vrgel nek dopisnik na našega veleč. g. duh. svet. in župnika Jožefa Sinka s takimi lažmi in obrekovanjem, da si ni mogoče misliti, da bi imeli med seboj takega človeka. Mi si pa ne moremo misliti sploh bolj poštvovalnega in za vse dobro in sveto bolj vnetega duhovnega pastirja, ki se ne vstrašijo nobenega dela, s katerim bi zamogli koristiti svoji župniji, katero, kakor nam je iz mnogo vzgledov jasno dokazano, nad vse ljubi. Zaradi onega dopisa se čutimo šentlovenčani užaljene, g. župniku pa obetamo s tem še večjo ljubezen. — Jakob Horvat, župan pri Sv. Lovrencu; J. Segula, župan občine Hlaponci; Franc Čeb, župan občine Dragovič; Franc Stebih, župan občine Zakušak; Anton Čuš, župan občine Zagorci.

p **Sv. Lovrenc** na Dravskem polju. Naše Bralno društvo vrla napreduje, to se je razvidelo na letošnjem občnem zboru. Knjig se je nabralo v pretečenem letu 1296, to je za našo župnijo, ki ni zelo velika, lepo število. Naročenih je bilo tudi precej dobrih časnikov, kakor so: „Slovenski Gospodar“ 4, „Naš Dom“ 1, „Naša Moč“ 1, „Mladost“ 1, itd., kateri so se tudi pridno prebirali. Potem se je izvolil na predlog č. g. župnika sledeči odbor: č. g. kaplan Alojzij Sagaj, predsednik; Jakob Tumpaj star., namestnik; Anton Črno, tajnik; Martin Mohorko, tajnikov namestnik; Martin Napast, blagajnik; Matevž Predikaka, blagajnikov namestnik; Jakob Tumpaj ml., knjižničar. Pregledovalca računov sta č. g. župnik Jožef Ozmeč in Franc Napast, župan. Vrla sestavljenemu odboru naj Bog obilo uspeha!

p **Sv. Barbara** v Halozah. Dne 22. t. m. je imelo tukajšnje k. s. izobraževalno društvo svoj IV. občni zbor. Udeležba je bila velika, kljub slabim potem in mrazu je bila društvena dvorana nabito polna. Č. g. kaplan Berk Anton je navduševal navzoče za izobraževalna društva, kar ni bilo tudi brez uspeha. Pretečeno leto se je prebralo okoli 1900 časnikov in 285 knjig. Naročenih je bilo le nekaj časnikov, kakor „Slov. Gospodar“, „Naš Dom“, „Domoljub“ in „Mladost“; trije gg. odborniki pa so podpirali društvo s tremi „Slovenci“, 2 „Stražama“ in dr., za kar so se udje lepo zahvalili za veliko podporo. Na novo se je dalo vpisati takoj 39 udov, tako da šteje sedaj društvo 115 udov. Izvolil se je pa sledeči odbor: Č. g. Anton Berk, kaplan, predsednik; vlč. g. Vogrin Iv., župnik, podpredsednik; g. Pišlar Ivan, organist, tajnik; Kolednik Ant., knjižničar; Brodnjak Janez, Brodnjak Jožef, namestnika. Sklenilo se je naročiti 8 iztisov „Slovenskega Gospodarja“, 4 iztise „Domoljuba“ in 1 „Naš Dom“, 1 „Mladost“, 1 „Stražo“, 1 „Kmetovalca“, 1 „Bogoljuba“ in več knjig. Udeleženci so se razšli polni navdušenja za pravo izobrazbo, in vsak je imel trden sklep, le delati za kršč. soc. izobraževalno društvo, liberalni tako imenovani „Naprej“ pa pustite, naj ga vzame sušica.

p **Leskovec**. V preteklem letu 1910 so Mohorjanci zložili 10 K za „Slov. strazo“.

p **Pri Sv. Križu tik Slatine** ima bralno društvo svoj občni zbor v nedeljo 6. februarja po večernicah. Na vsopred je tudi govor mladentca iz St. Petra. V nedeljo 12. in 19. febr. bodo se pa v čitalnici predstavljala šaloigra „Kmet Herod“. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer**. Ljudsko štetje je izpadlo pri nas, kakor si je želel nemški Volksrat. Našteli so 1298 prebivalcev, med temi 610 Nemcev, 552 Slovencev, 136 ogrskih Slovencev. Leta 1900 je bilo med 1258 prebivalci 527 Nemcev, 621 Slovencev.

l **Ljutomer**. Za čevljarsko obrt so prestali izkušnjo z dobrim uspehom sledeči pomočniki: Ignac Kšelo od Male Nedelje, Štampar Jožef od Sv. Križa, Čokan Jožef od Sv. Križa, Kolarič Jakob od Sv. Križa, Majcen Franc iz Ljutomera, Žajdela Matija od Sv. Jurija ob Ščavnici. Bog jim daj srečno življenje!

l **Gor. Radgona**. Tukaj so razpisane volitve za okrajni zastop Gornja Radgona. Po prejšnji razdelitvi v okrajni zastop ni bila zagotovljena nemška večina, ker so še kmečke občine navzlic temu, da so po postavi prikrajšane za mandate, imele lahko večino. A kaj store nasprotniki? Malo občino Gornjo Radgono, ki z dvema industrijcema in petimi ali šestimi veleposestniki plača skupno do 6000 K direktnega davka (trg na sebi 3500 K), so naredili za trg. In sedaj ga imajo! Ta mali trg bo imel 8, oziroma 10 zastopnikov? Cela razdelitev bo izgledala tako: Okraj plača do 77000 K dir. ces. davka! Industrijaleci so 4. Plačajo 3847 K, imajo 4 zastopnike. Veleposestnikov je 46, plačajo 11238 K z zastopniki 8—9. Trg Gornja Radgona brez industrije in veleposestnikov 3500 K z zastopniki 9—12. Kmečke občine 23 plačajo do 55000 K z zastopniki 8—10. Kmečke občine, ki plačajo torej do 55.000 K, bodo imele 8 do 10 zastopnikov. In Gornja Radgona: Pravijo, da bodo bržkone v škripcih, dobiti za toliko mandatov dovolj moč? Trg gornjeradgonski se je naredil torej samo zato, da so izgubili kmetje svoje pravice! In kdo neki ima za to posebne zasluge. Prijatelj kmetov je to? To je prejšnji načelnik g. Bračko! In sedaj se ta gospod, prijatelj naš in slovenskega ljudstva zopet kaže za vse dobro izvenredno vnetega in ljudstvu dobro želečega moža. Dvomimo jako, kajti ni vse zlato, kar se svetli!

l **Ljutomer** Mesto venca na k-sto pok. gospod. Ano Osenjak v Gornji Radgoni je darovala velerodna gospa Nina Ivančič, neteljičica v Ljutomeru. Podpornemu društvu Franc Jožefove šole 10 K. Bog plačaj!

l **Okoslavci**. Prstovoljna požarna bramba v Okoslavcih naznanja, da ima v nedeljo, dne 6. febr. t. l. ob 1. uri pri popoldne svoj letni občni zbor.

Slovenjgraški okraj.

s **Slov. Gradec**. Hranilnica in posojilnica v Slovenjem Gradcu v Narodnem Domu je imela mine lo leto 1910 denarnega prometa 258.339'05 K. Vkljub mnogim napadom od raznih strani raste med prebivalstvom zaupanje do nje po malem od dne do dne. Hranilne vloge so se pomnožile in tako tudi stanje danih posojil za več ko 20.000 K. Vloge obrestuje po 4% in jih pripisuje ob novem letu h glavnici, posojila pa daje proti 5% obresti na poroštvo. Uraduje ob ponedeljkih od 9. do 12. ure dopoldne in ob torkih, če je na tork zapovedan praznik.

k **Smartno** pri Slovenjem Gradcu. Krajni šolski svet pošilja vabila na tombolo za dne 5. februarja v prid ubogih šolskih otrok. Mi nimamo proti temu vabilu nič kaj ugovarjati in smo tudi dolžni, za ubogo šolsko mladino skrbeti, da potem lažje obiskuje šolo. Vprašamo pa g. načelnika, ali mu je znano, da se je tiskalo na vabilu tudi nekaj nepotrebnega, kar ne spada na to povabilo, namreč Lovrenc Pub. trgovina z mešanim blagom in gostilničar v Smartnu pri Slovenjem Gradcu. Šolskemu vodstvu je to pač gotovo znano, ker so se še v šoli ta vabila delila. Kjer se bodo vršila tombola, je last Ferdinanda Kača, velikega liberalca, o katerem vemo, da ne vidi ravno posebno rad, ako njegovih hlapec obiskujejo klerikalne gostilne.

s **Smartno** na Paki! Dne 23. t. m. je bil poročen vrli mladenič Franc Irman z Marijo Bizjak. Ob tej priliki je daroval vrli ženini za „Slovensko Strazo“

5 K. Isti dan se je poročil Franc Šošter, posestnik krčmar, z Marijo Golavšek. Tudi na tej svatbi niso pozabili na „Slovensko Strazo“ ter se je nabralo 6 K 40 vin. Vsem blagim darovalcem iskrena hvala, obema zakonskima paroma pa veliko sreče!

s **Sv. Florijan** pri Doliču. Dne 8. decembra 1910 se je po posredovanju štajerskega deželnega živinorejskega nadzornika Martina Jelovška osnovala bikorejska zadruga pri Sv. Florijanu v Gornjem Doliču v slovenjgraškem sošinijskem okraju. Zadruga se imenuje: „Bikorejska zadruga pri Sv. Florijanu pri Gornjem Doliču, registrovana zadruga z omejeno zavezo“, ima svoj sedež pri Sv. Florijanu pri Gor. Doliču ter obsega občine: Gornji in Spodnji L.čič, Mislince, Kozjak in Pako. Namen zadruge je, povzdigniti govedorejo po skupnem nakupu in s skupno rejo zadostnega števila dobrih plemenskih bikov marijadvorske pasme. Predstojništvo tvori šest udov in tri namestnike. Izvoljeni so v predstojništvo: Franc Jurač kot načelnik, Alojz Zupanc kot načelnikov namestnik, Franc Naveršnik kot tajnik in blagajnik; kot udje: Jernej Smonker, Štefan Lusrič, Miha Jeromel; kot namestniki: Vincenc Sušec, Miha Podjaveršek, Pongrac Vodov. Pristopnina znaša 2 K, 1 delež 10 K, letnina za vsako vpisano kravo in telico 1 krono. Zadrugi je pristopilo dosedaj 34 udov.

s **Marnberg**. Kakor govorijo ljudje, je v okoliški občini od zadnjega ljudskega štetja padlo prebivalstvo za 400 duš. Najvažnejši vzrok: ker nemški bogataši (večinoma so bogateli s slovenskimi groši) naglo napravljajo iz kmečkih posestev po ceni same hube, od slovenske strani pa se po polomu v posojilnici zaradi konzuma nihče ne zmeni za ubogega kmeta.

s **Vuzenica**. Iz naših krajev se v časopisih reprav malo čita in je to le zavoljo potrpežljivosti in miru, akoravno bi se dalo marsikaj popisati, hvaliti in gratirati. Toda ta molk se bo morda v kratkem pretrgal, ker je zdaj nekemu privrandrancu začel čudnorasti greben in ga mu bomo morali začeti striči in s tem bo mir razrušen. Nam se le čudnozdi, da ima tak tuj človek toliko veljave pri našem od nas izvoljenem županu, da ga je postavil celo za občinskega redarja, ker je župan zunaj slovenski, redar pa posilnemaški Kleidermacher.

s **Dravska dolina**. Gospod urednik! Zakaj pa Vaš list prinaša tako redko novice iz marnberškega okraja. Ali nimate v tem okraju sposobnih dopisnikov, ki bi bili navdušeni za vaš list? Ali je morebiti Vaš list jako slabo razširjen v tem okraju? Opozorite voditelje slovenskega ljudstva, da vrlj dopisujejo v Vaš list, ga razširijo po celem okraju in okornim bralecem tudi pokažejo, kje so v listu domače novice. Povejte voditeljem, da je njihova dolžnost, svariti v vašem listu ljudi pred raznimi sovražniki in jim dati dobrih nasvetov. Na ta način, upamo, se bo tudi marnberški okraj vzbudil iz narodne mlčnosti. Zadržni čas za je.

s **Št. Ij pri Velenju**. V Nedeljo 6. svečana pop po večernicah ima tukajšnje bralno društvo svoj redni letni občni zbor. Zborovalci so v obilnem številu vabijo.

Konjiški okraj.

k **Konjice**. Zanimanje za poučni tečaj dne 6. in 7. t. m. v Konjicah je vsestransko. Ukaželjno ljudstvo je hvaležno S. K. S. Z. za to prireditve in se že vnaprej veseli priznanih govornikov in socialnih učiteljev štajerskega kmečkega ljudstva. Upamo, da bo vsak član naših političnih in nepolitičnih, gospodarskih in izobraževalnih društev storil svojo dolžnost v agitaciji. Čim več mož in fantov privedete na tečaj, tem več storite za koristi, ki bodo tekle še leta in leta iz tega, kar se naučite v dveh dneh. Dne 6. in 7. svečana naj noben mož in fant v celem okraju nima važnejšega dela, kakor da se udeleži tečaja. Ves uspeh te upolne prireditve je odvisen od obilne udeležbe. Gotovo je, da se bo kesal vsak, kdor bi zamudil to izredno priložnost, da razširi svoje obzorje, obogati svoje znanje, izkoristi svoje lastne izkušnje. Zapomnite si dobro — ne pozabiti — v ponedeljek in torek posvečeni pridi vsi možje in mladeniči iz celega okraja v Konjice na poučni tečaj. Posebno pa še opozarjamo gospodarje in gospodinje na predavanja o živinoreji, ki jih bosta na tem tečaju v torek dopoldne in popoldne imela znani strokovnjak v živinoreji in izvrstni predavatelj župnik Rjožnik iz Sele na Kranjskem ter živinorejski inštruktor Krištof. Naj nikdo ne zamudi tega prevažnega pouka.

k **Konjice**. V nedeljo, dne 29. januarja se je vršil VIII. redni občni zbor Bralnega društva po običajnem sporedu z volitvijo odbora, ki se je pomnožil. Pristopilo je par čvrstih, brihtnih fantov, ki bodo gotovo pomagali povzdigniti ugled društva. Javilo se je zlasti zanimanje za gojitev petja, prostega nastopanja ter skrb za tiste, ki grede v tujino, v zvezi z Rafaelovo družbo. Priznati moramo, da imajo nekateri fantje precej praktičnega duha, ki ga je treba vzbujati, nikar pa vspavati. Da prispe enkrat mladeniški odsek Bralnega društva do tistega viška kot Dekliška zveza, vam bo treba, vrlj fantje, še dokaj truda in požrtvovalnosti ter samozatajevanja. A nič naj vas ne straši, samo da s skupnimi močmi povzdignete ugled teh mladeniških čet, ki zapravljajo cvet mladostnih let. Sladka zavest, sreča in krepkost vaših tovarišev, hvaležnost njihovih starišev vam bo plačilo!

k **Konjice**. Nova okrajna cesta iz Konjic skozi Bezino mimo Sv. Barbare se pridno dela. To bo velikega pomena za celi okraj. Samo med delavci vlada velika nezadovoljnost. Z delavci, ki so naravnost zelo nizko plačani, se po njihovih izpovedbah ne ravna lepo. Delavci naj zberejo svoje pritožbe in jih objavijo.

k Zreče. Z občnega zbora tukajšnjega društva „Sirača“ se nekaj iz tajniškega poročila. Isto poročilo, da je društvo ves čas svojega obstanka, kolikor so pač naše skromne razmere dopuščale, izpolnjevalo svojo nalogo: pospeševati vsestransko omiko in blagobit ljudstva. O tem pričajo povoljni uspehi v javnem življenju. Kadar se je šlo n. pr. ob času volitev za dobro stvar, naša občina je bila na svojem mestu. In vsled tega si je pridobila po sosedstvu dobro ime, saj pregovor pravi, da dober glas gre v deveto vas. Kje pa smo se naučili pravilnega in pohvale vrednega zadržanja v javnem življenju? Odgovor: Največ pač po naših shodih in pa s prebiranjem dobrih časnikov. V minotem društvenem letu smo imeli do danes tri shode. Ker še ne zmremo Društvenega Doma, nas je pa prijazen g. Kračuna sprejela blage volje pod svojo streho. Tu so nam razlagali nauke v javnem življenju gospodje poslanci: Novak dvakrat, dr. Korosec in Pišek, vsak po enkrat. In berilo? Dandanes je pač pomilovanja vredna revica tisti človek, kateri ne bere časopisov. Takšen občan se v javnem in občnem življenju ne zna gibati; vsak brezvesten besediljivec ga lahko premoti. Toda o prebivalcih v naši župniji moraš pohvalno priznati: Naše ljudstvo bere razmeroma veliko. Na primer: Samo „Slovenski Gospodar“ je do novega leta prihajal na društveno ime v 54 iztisih, letos pa potrebuje društveno naslov že 65 listov. Omenjeni časnik obiskuje seveda tudi zasebne naslovnike. Poročilo sklepa: Zeleti bi bilo, in društveniki so prijazno povabljeni, da pri sosedih delujejo v tem smislu, naj bi ne bilo za naprej nobene hiše brez dobrega časnika. Dober časnik je pač dober prijatelj. Dober prijatelj pa je le tisti časnik, ki piše po starem avstrijskem in slovenskem geslu: Vse za vero, dom, cesarja!

k Prihova. Odgovor farizejskemu Vsevidelu II. na dopis v „Narodnem Listu“ št. 3. Starodavna navada je, da objavlja v lavantinski škofiji „Cerkveni zaukaznik“ papeževe in škofove odloke (dekrete) celotno, ne pa časniki, ker to ne spada v njihov delokrog. Tudi je staro pravilo, da mora tisti, ki hoče č. g. duhovnike učiti izpolnjevati take odloke, najprej sam temeljito poznati celotno vsebino; drugače pokaže svojo smeha in pomilovanja vredno nevednost in zaslužiti, da se ga prime za lase. Poslušaj zdaj Vsevide! Konec odloka, ki govori o sodelovanju duhovnikov pri denarnih zavodih, se glasi, prestavljen v slovenščino iz „Cerkvenega zaukaznika“ 1910 številka 12, str. 174, takole: „V prihodnje ne sme noben duhoven sprejeti in izvrševati nobene službe načelstva, ako ni dobil poprej od papeževe stolice za to (službo) posebnega dovoljenja.“ Po domače pomeni to: Duhovniki, ki imajo od sv. Očeta posebno dovoljenje, smejo biti načelniki, tajniki, blagajniki itd. pri denarnih zavodih; za nadzorništvo pa tega dovoljenja ni treba. Duhovniki, kateri bodo spoznali potrebo sodelovanja pri denarnih zavodih, si bodo to dovoljenje gotovo izprosili. V krški škofiji imajo n. pr. že vsi duhovniki tako dovoljenje. Tudi naš velezaslužni gospod župnik so prosili za dovoljenje, in prepričan sem, da bodo pri hranilnici skrben odbornik tudi v prihodnje, kakor so bili dosedaj. Razni „Vsevideli“ dokazujejo s svojimi dopisi, da je njihovo pravo ime „Vsegavidel in Vseganevedel“ ali nevednež“. Vsem takim pa rečem: Sračno! Pregovor namreč pravi: En nespartanec človek lahko več vpraša, kakor more deset modrijanov odgovoriti.

k Žiče. Oh ubogi „Slov. Gospodar“! Kar dva cenzorja imaš naenkrat. Mariborski ti da večkrat čuti svojo strogost, zdaj v novejšem času pa te cenzurirajo žički ata župan. V soboto so ga dobili, naslovljenega na gosp. Jakoba Ferlež, posestnika v Žičah pri Nagodeju v roke, kjer ga je pustil pismonoša. Ko so zapazili v njem članek iz Žič, hajdi domov ž njim pred sodni stol županov! Mislili smo že, da pride v občinsko ječo, ker je baje preveč potipal g. župana, a vendar čez nekoliko časa se vrne zopet v Nagodejevo trgovino. Pa kakšen?! Tak je bil, kakor kura, ki je všla lisjaku. Prečrtani so bili občani, podpisani in izjavi iz Žič, z uradnim županovim peresom notri do Jotera. Gospod župan! Vprašamo Vas, ali Vam je razburjenost tako omejila razsodnost, da ste si izposodili tujo lastnino, ali pa ste se res zavedali tolike oblasti? V prvem slučaju Vam odpustimo, ker se nam smilite, ker večkrat tožite, da Vas boli glava, odkar Vam je konj stopil na njo. V drugem slučaju Vas pa ob prvi enaki priložnosti damo poučiti, kako daleč segajo Vaše pravice. Skrbite raje, da se bodo občinske volitve kmalu in pravilno vršile! Pri tistih bodo žički občani, ako Bog da, naredili z glasovnicami tak križ čez Vas, kakor ste ga Vi naredili s peresom čez njihova imena.

Celjski okraj.

Celje. Izobraževalno društvo v Celju priredi v nedeljo dne 5. februarja gledališko predstavo. Igra se znana izvirna dramatska slika „Na smrt obsojenih.“ Lokal: dvorana v hotelu „Beli vol.“ Začetek ob 3. uri popoldne.

k Mozirje. Naša katoliško izobraževalno društvo je imelo že pred adventom dobro uspelo igro „Tri sestre“ in pa burko „Ne kliči vruga“. Ker je bila udeležba precej obilna posebno od precej oddaljenih Skalčanov in Gornjegradečanov, so se naši diletantje, ki izvršijo vsako nalogo z veliko natančnostjo in znano spretnostjo, navdušili še za trudapolnejše delo, ter nam bodo uprizorili dne 12. svečana po večernicah v gornjih prostorih gostilne g. Vasleta težavno igro: „Divji lovec“. Kdor pozna mozirsko igralce in igral-

ke, bo z veseljem prišel k predstavi, ki bo res nekaj lepega. Čudno se nam je pri zadnji igri zdelo, da so mnogi domači kmetje, ki se štejejo med zavedne katoliško-narodne može, ostali doma, prijatelji od daleč pa so prišli. Kako pa da hodite potem na druge veselice in prireditve? — Izobraževalno društvo kakor tudi Dekliška zveza sta na svojih občnih zborovanjih skazala prejšnjemu odboru za neumorno delo neomajno zaupanje ter ga polnoštevno zopet volila.

c Sv. Jurij ob Taboru. V nedeljo je bilo v cerkveni hiši zanimivo predavanje o sv. očetu s projekcijskimi slikami. Bilo je videti 70 slik o papežu, vmes pa še nekaj šaljivih prizorov. Ljudi je bilo preveč za precej velik prostor. Aparat je naročilo Savinjsko okrožje Orlov. Delal je z njimi načelnik šentjurskega Orla spretno brez najmanjšega pogreška, pojasnjeval pa je slike domači g. kaplan. Predstave se bodo vršile po vseh naših izobraževalnih društvih v Savinjski dolini. Tako kažejo naša društva skrb za napredek.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Za občni zbor Katoliškega bralnega društva je letos vladalo veliko zanimanje; kajti, če se reče, da pride mladino ljub g. dr. Hohnjec k nam, tedaj je vsakega somišljenika vtrajljivost premagana. Zabaval, da kratkočasni nas je celo uro, ki je naglo tekla, in ne da bi se tega prav zavedali, smo si smeje se hkrati nabrali polno torbico zlatih naukov za življenje. Za versko-narodne nasprotnike so bila njegova izvajanja hud, ali zaslužen poper; saj pa tudi res delajo ljudski izobrazbi toliko ovir, da jim narod ne bo nekaj za kaj imel biti hvaležen. Druge točke, petje in govorniške vaje naših mladih so bile prijeten odmev k besedam požrtvovalnega gospoda glavnega govornika. Nastopil je tudi č. g. Žgank ter podal zdatno poročilo o tem, kaj vse se je doseglo pod njegovim sodelovanjem. Odbor je ostal z majhnimi, neizogibnimi izpremembami isti.

c Prošnja. Pobegnila je dne 6. decembra pred leta 42 let stara Marija Jakob, omožena Štante, iz St. Jurja ob juž. žel., zapustivši nedorošle otroke. Ako bi kdo vedel, kje da je, se ponižno prosi, da bi to blagodušno naznani pod naslovom: Franc Štante, posestnik pri Sv. Primožu, pošta Sv. Jurij ob juž. žel.

c Polzeča. Na svečanosti po večernicah priredil „Bralno društvo“ najprej skriptično predavanje „Potovanje v Lurd“ v 70 podobah, potem pa občni zbor. Vse se vrši v kaplaniji. Po okleinostih se bo predavanje v nedeljo 5. februarja po večernicah ponovilo! K obilni udeležbi vabi odbor. Vstopnina 50 vin.

c Vransko Kat. izobr. društvo na Vranskem ima svoj letni občni zbor v nedeljo dne 5. svečana po večernicah v bratni sobi. Na dnevnem redu je volitev odbora, pobiranje udmine. Se uljudno vabijo moške in posebno pa mladeniči k obilni udeležbi. Odbor.

Brežiški okraj.

b Zdole. V občini Pleterje pri Brežicah so nastali tri posilince, vsi drugi so Slovenci.

b Koprivnica. Začudili se bodete, g. urednik, da dobite od tod poročilo v Vaš cenjeni list. Menda ste že pozabili, da je sploh na Štajerskem kraj, ki se tako imenuje. Gotovo je, da poštni uradniki na progi od Zidanega mosta proti Rajhenburgu nočejo poznati naše Koprivnice, četudi imamo tukaj poštni urad. Bo treba povprašati pri sl. c. kr. poštne ravnateljstvu v Gradcu, koga zadene krivda, da pride „Slovenski Gospodar“ po 1, 2 dni ali še več prepozno, ali ga pa sploh ni! Podobno se godi drugim pošiljateljem, ki so naslovljene na Koprivnico. Ker se to dalje ponavlja, ne moremo dalje časa k temu molčati! Pričakujemo, da bo pomagal ta opomin.

b Koprivnica pri Rajhenburgu: Kaj pa je tam novega? si bo mislil marsikateri čitatelj „Slov. gospodarja“. Ljudsko štetje smo imeli v zadnjem času. In, kakor smo izvedeli, naštel se je v tej občini 413 ljudi, med temi trije Nemci, ali bolj prav tri Nemke. Vse tri živijo vedno med Slovenci, pa ne zatajijo svojega nemškega (?) potomstva in sramoto marsikateremu neznačajnemu posilincemcu. Nekdaj je bilo tukaj, tako se sliši, ustanovljeno Izobraževalno društvo. Pa menda spi spanje pravičnega. Vedno slišimo in breme, kako se pridno gibljejo v sosednji Podsredi in v Rajhenburgu. Tukaj pa ne da Izobraževalno društvo nič znamenja od sebe, da še živi. Ali bo kaj kmalu bolje? Odborniki, postavite se na noge! Začetek je težak, uspeh pa sladak.

b Kozje. Ostudno je napadel znani „Štajerčev“ dopisnik iz gornjega dela kozjanskega okraja našega g. dekana. Vprašamo ga, se je li njemu naročilo: „Idite in pišite v „Štajerca“ in razširjajte ga, delajte za nemškutarijo, če vam le kaj nese?“ Ta biser značajev se ne briga za dobrobit kozjanskega okraja, gramoz in cesta, to mu je deveta briga. Kaj so mu mar Slovenci!? Ko bere levite „častitemu duhovskemu stanu“, kateriga je že roštetokrat blatil v „Štajercu“ in liberalnih listih, misli samo na izvišanje plač. Če okrajni zastop ne zviša plače okr. cestarju, hlapcu pri D., potem bo javil dični dopisnik vso cestno zadevo višji oblasti, gotovo nemškemu „Volksratu“. Se že poznamo!

b Verače pri Bučah. „Štajerčeva“ dopisnika gotovo nimata drugega dela, kakor da dopisujeta v „Štajerca“. Sicer pa zdaj vemo, kam pes taco moli. Nikakor se preveč ne veselita, da bi č. g. župnik in pa verački g. župan na vajine nesramne laži ugovarjala. Ne veselita se tudi, da se s takimi nesramnimi lažmi faranom in veračkim občanom prikupita, doseglata sta baš nasprotno. Upali smo, da vaju bode vendar enkrat srečala pamet, in da se vama bo gnjusilo, se pečati s takim listom, kakor je brezverski „Štajerc“. Ako ne mirujeta, izvedela bosta reči, katera vama bodo prokleta neprijetne. Kupita si raje prahu za mrčes. Sramota za domačina, ki sta zač-

la med občani sejati prepir. Sicer pa na napade ne bodedo odgovarjali, ker se nam zdi preneumno, kajti pregovor pravi: Ako greš skozi kakšno vas in te psi oblajajo, le pusti jih, naj lajajo, saj nehajo sami. — Več občanov.

b Z. bukovo ob Sevnici. Tukajšnjemu „Kmet izobraževalnemu društvu“ je tukajšnji rojak, g. J. Vrečko, bogoslovec v Celovcu daroval pet krasnih knjig v vrednosti nad 16 K, za kar mu izreka društveni odbor najisarenejšo zahvalo in Bog plačil!

b Videm. Slov. kat. izobraževalno društvo na Vidmu ima svoj občni zbor v nedeljo 5. svečana po večernicah. K obilni udeležbi vabi odbor.

Drobnice.

d Nova vojaška bremena. Vlada je predložila skupen proračun obel državnih polovic, Avstrije in Ogrske. To je večinoma vojni proračun. Vojni minister zahteva letos za vojsko 27 milijonov več ko lani, to je 327 milijonov; za mornarico zahteva letos za nove vojne ladje 312 milijonov kron, to je 55 milijonov več ko lani. Za to svoto pa bomo dobili v teku šest let 4 velikanske bojne ladje, 3 križarke, 18 torpedovk in 6 podmorskih čolnov. Ladij potrebujemo proti Italiji. Pa tudi za armada bo treba šteti več, ker se bo uvedla 2-letna vojaška služba in pa ker se mora naša armada izpopolniti. Že od 1883. leta se ni naša armada nič pomnožila. Nemčija je dobila od 1883. leta že 100 novih bataljonov in 34 eskadronov, Francija ima od tedaj 125 bataljonov več. Naše kompanije še vedno štejejo po 93 mož, nemške pa 141, francoske 137, laške 110 mož. Vidi se torej, da smo zaostali za drugimi. Če se ne bomo mi zganili, nas bodo naši dobri sosedje pozobali. Izdatki so torej potrebni, le to je krivično, da iščejo davkov pri revežih, bogatine pa puste!

d V pekl. Vtovarniškem kraju Neskarsteinach na Badenskem (Nemčija) se je pripetil te dni naslednji dogodek. Neki delavec je šel jutraj zgodaj na delo v topilnico železa. Na cesti najde pijanca. Kratkotermalno zgrabi delavec pijanca in ga nese seboj v tovarno. Ko se tu pijanec čez dolgo časa vzbudi in opazi ognjeno-žarečo peč, kjer tope železo, ter vidi velikega, skoro golega črnega moža vihteti ogromno železno palico, tedaj se zgrudi na kolena in začne jecati: „Ljuba žena, kdo si? O Bog, o Bog! Gotovo sem v pijanosti umrl in prišel v pekel.“ — Morda bo sedaj opustil pijančevanje.

d Živa v mrtvaški krsti. V Bourges na Francoskem je umrla 84letna bogata vdova Papet. Zdravniki so izdali mrtvaški list. Vdova je bila takoj nato položena v krsto iz kovine. Ko so hoteli po pogrebu zaciniti krsto v rodbinski rakvi, je oživela vdova in začela govoriti. Prenesli so jo v posteljo in sedaj premišljujejo, je li živa, ali mrtva. Prvo ne more biti, ker ima uradno spričevalo, da je mrtva, drugo ne more biti, ker govori in premišljuje.

d Cigan v vreči. Nenavadni dogodki na Ogrskem se niso izumrli, kajti za to že skrbe cigani, ki so v državi krone sv. Stefana našli svojo domovino. V Csorni na Ogrskem so prinesli pred kratkim trije cigani k bogatemu gostilničarju Bodosu vrečo s prošnjo, da bi jo shranil za nekoliko časa. Bodos je vrečo shranil za peč in nikdo se ni za njo več zmenil. Ko je nastala noč, ni bilo ciganov še po vrečo, in gostilničar je hotel že zapreti gostilno, češ, da jo bodo že prišli iskati drugo jutro. Ko pa je gostilničarjeva hči pospravljala v gostilni, je čula od peči iz vreče nenavaden šum. Ne da bi veliko pomišljala, je vzela iz stene puško in ustrelila v vrečo. Na strel so prihitele domači v gostilno, odprli so vrečo, in v svojo grozo so potegnili iz nje truplo cigana, še popolnoma gorke. Gostilničarjeva hči ga je ustrelila do smrti. Sedaj se je tudi Bodosu zjasnilo, zakaj ni bilo ciganov nazaj po vrečo. Hoteli so pri njem vlomiti, kar pa se je seveda kravvo končalo. Cigani so takoj izginili iz onega kraja.

d Gobavost v ameriških Združenih državah. V ameriških Združenih državah imajo 278 gobavih ljudi. Gobavost je veljala do danes kot ena izmed najnevarnejših boleznih. Zda so se pa zdravniki zedinili do tega, da ni gobavost nalezljiva v tem podnebnju. Zato so izpustili gobave iz bolnišnic in posebnih naselbin, kjer so morali živeti sami za-se popolnoma ločeni od drugega sveta.

Iz celega sveta.

Grof Radecky. Iz Milana se poroča: Te dni je končal v Modeni živeči veteran Francesco Prampolini svoje 100. leto. Prampolini, ki je bil rojen za časa Napoleona, in ki se je v veliki meri udeleževal raznih političnih konspiracij leta 1831., kakor bojev za osvobodjenje Italije, je pripovedoval nekemu sodruidniku lista „Corriere della Sera“ mnogo zanimivih dogodkov iz svojega življenja. Zanimivo je zlasti, da je Prampolini pripoznal, da je leta 1849. hotel ustreliti v Benetkah slavnega avstrijskega vojvoda grofa Radeckega. Tozadevno je povedal Prampolini sledeče: „Bilo je leta 1849., ko je prišel grof Radecky v Benetke. Jaz sem trdno sklenil, da umorim Radeckega ter sem se skrival v nekem zatišju na kolodvoru. Poprej sem pozival ter sem izvedel, da pride maršal Radecky šele pozno v noči v Benetke, ter sem se veselil te vesti, ker je bila za moj namen jako ugodna. Kakih 50 metrov od kolodvora je bila nekakšna delavska lopa. Na streho te lope sem splezal, da bi Radeckega, kakor hitro bi ga zagledal, ustrelil s pištolo. Videl sem na izhod kolodvora kljub temi. Ko je prišel odločilni trenotek, sem videl Radeckega, ki ga je obdajalo 40

častnikov, ki so prišli njemu na čast z bakljami na kolodvor. Pripravil sem se za strel. Ko sem pa pogledal sivemu maršalu, ki se je opiral na dva častnika, v oči, sem izgubil pogum, da bi izprožil, in roka mi je omahnila. Kot staremu vojaku se mi je zdelo nečastno, umoriti iz zasede človeka v tako visoki starosti.

Draginja, dokaz pred sodiščem. Zagovornik: ... res je, da je imenoval moj klient svojega nasprotnika „bika“. Toda pomislite, da danes pri tej nezgodni draginji in posebno pri visokih cenah goveje živine to ime nikakor ne more biti tako velika žalitev.

Poroka nad oblaki. Iz San Antonio v Teksasu poročajo o fanastiški poroki mis Shelton — v zrakovlovo. Poroka se je izvršila nad oblaki 800 metrov visoko. Po poroki je družba še prevozila po zraku 35 milj.

Po 24. letih dobil zopet vid. Iz Brna se poroča: V Boretiju je 58letni delavec Koplik, ki je osleplil pred 24. leti na obo očesa, nenačoma zopet dobil vid. Veselje Koplikovo in njegove družine vsled tega dogodka je nepopisno.

Vojak iznajditelj. Pri 1. bataljonu 87. inf. pešpolka v Celju službujoči podčastnik Fr. Pertnak, izučen strojni ključavničar, je še predno je šel k vojakom, iznašel sveder za izsvedranje tečine z zavoji vred v puški, ter je prodal svoj patent tovarni v Steyru za 5000 K. Zdaj pa je izdelal tornister, ki tehta samo 24 mesto 27 kg, nosi 140 patron mesto 100 in ima tudi vso kuhinjsko posodo iz aluminija, in sicer v tornistru samem in ne nanj pripeto.

Zenska — pekovska vajenka. Lani v decembru se je javilo med vajenci pri dunajski pekovski zadrugi prvič od obstanke zadruga tudi neko dekle. Pekovski mojster Ivan Schürer je prosil zadrugo, da se njegova 14-letna hči sprejme kot vajenka. Zadruga načelno ni ugovarjala, a se je iz previdnosti obrnila na dunajski magistrat kot obrtno oblast. Tozadevni urad dunajskega magistrata je rešil to zadevo s sledečim dopisom: „V označenem predmetu (sprejemanje ženskih vajenk) se sporoča zadrugi, da ni ugovora proti sprejemanju žensk kot vajenk, ker obrtni zakon temu ne nasprotuje, izvemšiti seveda, da se predpisi izpolnjujejo.“ Zadruga je nato dovolila, da se sprejme dekle kot pekovska vajenka. In sedaj prinašajo razni časopisi sliko te prve vajenke v pekovski obrti.

Najnovejše novice.

Duhovniške vesti. Č. g. kaplan pri Veliki Nedelji, g. Franc Lovrenko, je dobil župnijo Razbor pri Slovemem Gradcu. K Veliki Nedelji pride kot kaplan č. g. Anton Trinkaus iz Črešnjevca.

Iz šole. Dvorazredna ljudska šola pri Sv. Martinu na Pohorju se razširi v trirazrednico. Začasno ste upokojeni učitelji Marija Škerbine v Poljčanah in Olga Bradaška v Makolah. — Na trirazredni ljudski šoli v Studenicah pri Poljčanah je razpisano do 15. marca 1911 mesto učitelja, oziroma učiteljice. Šola je v III. krajnem razredu.

Zarobil se je g. Viktor Turnšek, inženir v Trbovljah, z gospico Marico Družovič, hčerko g. J. Družoviča, hišnega posestnika v Mariboru. Poroka se vrši dne 6. februarja v baziliki Matere Milosti v Mariboru. Poročal bo mladi par ženinov rojak g. dr. Cukala.

Sv. Peter pri Mariboru. V naši veliki občini imamo 317 hiš in 1560 prebivalcev, od teh hiš je 34 praznih, pred 10 leti je bilo 81 ljudi več kakor danes, akoravno se vsako leto še 20 otrok več narodi kakor umrje, pa nič ne pomaga. Pri nas je vendar lep, rodovitni kraj, kdor pri nas ne more več živeti, temu ni pomoči. Mladi ljudje gredo pač križem sveta, največ v mesta in tovarne, na stare dni pa pridejo nazaj, potem pa naj jih občina podpira; kam bomo prišli mi in pa posestvo, ako delavec več ne bo. Zdaj ni dobiti ne hlapca ne dekle več. Ako gospodar in gospodinja ne moreta več sama obdelovati, pa mora iti vse rakovo pot. — Lorber, župan.

Sv. Križ na Kozjaku. V politični občini Sveti Križ se je našlo 1023 duš ljudi. Živine: 30 konj, 194 krav, 87 telic, 76 bikov, 86 volov. Skupaj govedi 443 komadov, bučel 114 panjev, svinj 875, ovac 296, koz 69, perutnine 1491 komadov. Ko bi se štelo stanje govedi tri leta nazaj, to je za leto 1907, tedaj bi se več našlo, ker so morali mnogi zaradi suše živali razprodati in poklati, nakupiti se pa ne more takoj.

V pojasnilo. Da bi nihče krivo ne razlagal našega prvga članka v zadnji številki „Gospodarskih Novic“, izjavljamo, da g. lokalni komisar za agrarne operacije F. Sima-Gall sicer ni primoran imeti predavanja, da pa je sam rad in na lastne stroške v to svrhu vedno na razpolago. Obžalovanja vredno je, da so ljudje deloljubivega g. komisarja lansko leto le enkrat povabili na javno predavanje, in želeli je, da se zadruga in kmetijske podružnice njegove prijaznosti letos večkrat poslužijo. Naslov: F. Sima-Gall, e. kr. okrajni komisar in e. kr. krajni komisar za agrarne operacije, Celje.

Zopet nova slovenska hiša v Mariboru. Trgovec g. Alojzij Šumenjak je kupil te dni hišo g. Muzeka v Mariboru, Tegethoff-ova ulica št. 57, za 80 tisoč kron. Kakor znano, je g. Šumenjak vrl Slovenec in mu je njegov dosedanji hišni gospodar odpovedal stanovanje in lokale za trgovino, ker se je g. Šumenjak zapisal z vso svojo rodbino pri ljudskem štetju kot Slovenca. G. Šumenjak se bo s svojo špeterijsko trgovino preselil v kratkem v svojo lastno hišo. Dolžnost Slovencev v Mariboru in okolici je, da podpirajo z naročili g. Šumenjaka, katerega je hotel nemški sovinitizem umčiti.

Poročilo o sejmju mlade živine dne 26. jan. na Dunaju.

Privedo se je: 8883 telet, 2956 svinj, 495 ovac in 348 jagnjet. Teleta prve vrste so se prodajala po 140 do 164 v., srednje po 104 do 136 v., slabše 89 do 170 v.; svinje prve vrste so se prodajale po 130 do 144 v.; srednje po 114 do 128 v., slabše po 100 do 160 v.; ovce prve vrste po 124 do 130 v., srednje po 86 do 116 v., 1 par jagnjet je veljalo 23 do 48 K. Tendence: Na današnjem sejmju je bilo 679 telet manj 497 svinj pa več kakor na zadnjem em. Telera so splošno imela boljšo ceno, svinje so se prodajale 10 do 12 in. ceneje, jagnjeta so se prodajala za 2 do 4 K višje kakor prejšnji teden.

Poročilo o živinskem sejmju na Dunaju dne 30. januarja 1911.

Na sejmju se je prignalo 8597 komadov, dobrorejane živine 4076 komadov. Prodajali so se volli nemške pasme prima 102 do 110 srednje 90 do 99, izvanredno 80 do 88 v. kg. Voli ograke pasme prima 26 do 100, srednji 86 do 94, zadnji 68 do 86 v. kg. Voli galcijske pasme prima 102 do 112, srednje 92 do 96, slabše 78 do 90 v. kg. Biki prima 86 do 104, srednje in slabše vrste 84 do 98 v. kg. Krave prima 86 do 94, srednje 72 do 84, suba živina 58 do 86 v. kg. Tendence: Na današnjem trgu je bilo 437 kom živine manj kakor prejšnji teden. Iz izven se je prodalo 478 kom. živine.

Poročilo o živinskem sejmju v Gradcu dne 26. jan. t. l.

Prignalo se je 216 velov, 87 bikov, 107 krav, 10 telet. Cena je bila: pitani voli od 92 do 104 v. kg. srednje vrste voli 80 do 90, su-

Loterijske številke.
Dne 21. januarja 1911

Gradec	78	49	64	25	20
Dunaj	34	37	16	51	56

Rokodelec oženjen in sanealjev se sprejme v Neg nju pri Rog Slatini. Pri hiši je vinograd. Vse delo pri vinogradu se posebej plača. Oskrbovati mu je le eno kravo in ima zato stacioniranje in mleko prasto. Natančneje se izve pri lastnici Franji Škot, nadučiteljvi v dvci v Podaradi. 55

Lepo posestvo tik železniške postaje Pesnica pri Mariboru, obstoječe iz 11 oralov zemlje in sicer travnika, sadonosnika, njiv in gozda ter lepe zidane o peko krite hiše in vinarice se ceni primerno in jako ugodno takoj proda. Istotam se proda tudi manjše posestvo, ki meri 5 oralov in sicer obstoji iz travnika, sadonosnika, njive in lesene hiše. Obe posestvi imate kraane lege za vinograde. Natančneje pri g. Zinauer Sv. Jakob v Slov. gor. 845

Prodajem posestvo v Opčini, županija Videm, Anovec št. 18, Potoče pri Starivsi, Spodnje Stajersko z 84 orali zemljišča, obstoji iz njiv, travnika, hote, 4 oralov starega vinograda, z gospodarskim poslopjem, 600 stotov krme, cena 24 000 kron. Več pve in razkaže Poldo Zupanič, pošta Videm, Anovec št. 18, Potoče. 976

Ženitna ponudba. Mladenič veslega značaja, prijatne značajnosti, neomadeževanega življenja, z 6000 kron gotovega denarja, zna tudi nemški, se želi oženit z dekletom, ki ima, oziroma dobi kako večje posestvo ali gostilno s posestvom. Naslov: Bg. ljub. pošta Rogatec. Za tajnost se jamči. 85

Prda se takoj dobro idoča trgovina z mešnim blagom na deželji. Zahteva se nekaj tisoč kron. Iave se pri upravnistvu tega lista. 52

Dve, lepi posestvi z dvema hišama z sadonosniki, nove narejene gorice, gozdi, od farne cerkve oddaljeno 10 minut, se proda zaradi preselitve. Cena se izve pri lastniku Josip Polšanč Sv. Peter pri Mariboru. 66

Prodajalci posestev pozor! Zeli se kupiti v bližini Laškega trga, Poljčan, Slov. Bistice ali kolodvora Pragersko, Slivnica - Orhova vas, Hoče, malo posestvo z nekaj sadonosnikom in toliko zemlje, da bi se zamogla krava in 2 do 3 svinj rediti s približno ceno 5000-6000 K. Poudrbe, z ceno in površnim opisom poslojpa in zemlje, ter daljavo do bližnjega kolodvora se prsi poslati pod „Malo posestvo“ na upravnistvo Slov. Gospodarja. 67

Deklica, okoli 24 let, iz poštne kmečke hiše, išče službo v kakem večjem hotelu ali kavarni. Naslov pove upravnistvo 88

Lepo kmečko posestvo ležeče tik okrajne ceste v bližini Maribora, obstoječe iz 22 oralov zemlje in sicer travnikov, njiv, gozda, sadonosnika, dva orala novo sa- rajenega amerianskega trsa, nekaj živine in različna orodja se proda radi preselitve po nižini ceni. Več pove g. Leutschacher, Novavas, občina Rotsela pri Mariboru. 65

Sprejme se pekovski učenec. Učni čas 3 leta. Mesечно 4 krone in obleka. Oplotnica pri Konjicah. Andr. j. Glušič. 84

Lepo posestvo četr ure od Jakob- ske farne cerkve obsegajoče 28 oralov, obstoječe iz lepih njiv, pašnikov, lepega sadonosnika, gozda in novo narejenega vinograda, (2 orala,) kmečke hiše, gospodarskega poslojpa in vinarice se takoj proda; cena oralu 840 kron. Istotam se proda drugo pose tvo, obsegajoče 12 1/3 orala z lepimi njivami, travniki in g. zdom, in zidano hišo z gospodarskim poslopjem za enako ceno. Proda oboje skupaj ali vsako za se. Pojasnila daje g. Matija Peklar, gostilničar Sv. Jakob v Slov. gor. 40

Trnje na prodaj: Silvaner, Vel- rizling in Gutedel, capljeno na R. p. Portals. Cena trjam 14 kron 100 komadov. Anton Turin, Globoko, p. Studence pri Poljčanah. 87

Narezane kole kakor tudi smre- kove hlode za hmeljske in visoke nanade od 2 do 9 m proda Alojz Winter v Brezmem ob kor. Žel. 60

hi volji 74 do 78, pitane krave 72 do 82, srednje 58 do 70, suhe 50 do 56. Tendence: Prignalo se je danes 18 glav več kakor prejšnji teden. Trgovina je bila mrtva, cena je padla. Za 2 do 4 K so se pro- šajji teden.

Poročilo o sejmju zaklane živine v Gradcu dne 27. januarja 1911.

Pripeljalo se je 489 telet in 2086 svinj. Cena je bila: teleta od 140 do 160 v. kg. svinje od 136 do 146. Tendence: Na današnjem sejmju se je pripeljalo 69 telet in 697 svinj manj kakor prejšnji teden. Te- leta so imela neizpremenjeno ceno, svinje so bile za 2 v. pri kg dražje.

Listnica uredništva.

Ivsajci. Smo se obrnili na pristojno mesto. Spročita nam, že v teku enega mesca ne bo vse v redu. — Sv. Trojica: Cesar ne naj- dete v listu se nam je zdelo kočljivo. — Št. Daniel: sprejemamo kar je dobro, ampak plačujemo ne. Mi list dajemo tako po ceni, da je ne- mogoče. Vse se je podražilo, mi edini stojimo s svojo majhno ceno. — Vojak, posojilnica: Za to številko radi praznika prepoznajo dobiti. Pri- hodnji! — Ljutomer: Istotako. — Smartno na Paki: Naravnost za „Slov. Stražo“ v Ljubljani. Pozdravljeni! — Vurber: Pribodnji, a bomo morali nekoliko prirediti, sicer nas drugi prireditelji. Nas za- um te, kaj ne? Pozdravljeni! — Zetale: Ali imate tudi priče, da se je tako zgodilo? — Sv. Lovrenc v Slov. gor.: Zamera dol, zamera gur, ampak na plese ne bomo vsb li. Pozdravljeni! — Ptuj: Kakor hitro bo prostor! — Pišec Pribodnji: Preobložni tokrat. — Bukovčan: Žalimo! — Kebej na Pohorju: Ko dobimo prostor, da lahko dhamo. — Mar- bor, M. D Se žal ne bavimo spornistvom, če prav bi bilo mnogokrat prijetnejše nego s politiko. Ampak Vaš umotvor hranimo in ga lahko vrnemo, ako se oglasite pri nas! — Trbovlje, Čadram in drugim: Ki bilo prostora. Pribodnji.

Vsem dopien kom: Prosimo za jedrnate, a kratke dopise. Pri sedajni praksi, ko jako malo strizemo, je nemogoče vse spraviti v list!

VABILO na redni občni zbor

„Posojilnice v Vojniku“ reg. zadr. z n. zav., ki se bo vršil v nedeljo dne 12. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v pi- sarniških prostorih.

Dnevni red:

- a) Poročilo načelstva.
- b) „nadzorstva.
- c) Sklepanje o uporabi čistega dobička.
- d) Volitev odbora.
- e) „nadzorstva.
- f) Razni predlogi.

K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

VABILO na 5. redni občni zbor

„Posojilnice in hranilnice v Braslovcah“ registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki boče v nedeljo, dne 12. februarja 1911 ob 3. uri popoldne v uradnem prostoru.

Vspored:

- 1. Poročilo načelstva.
- 2. „nadzorstva.
- 3. Čitanje revizijskega poročila.
- 4. Odobrenje letnega računa za 5. oprav. leto 1910.
- 5. Razdelitev čistega dobička.
- 6. Slučajnosti.

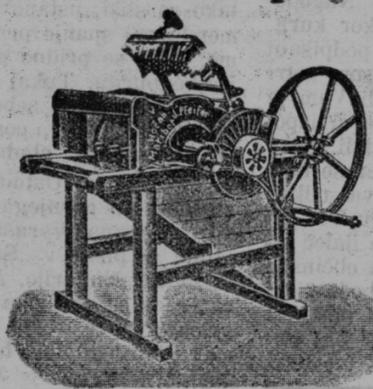
Braslovče, dne 30. januarja 1911.

Načelstvo.

Stefan Kaufmann
trgovina z železino
23 v Redgovi,
priporoča
štedilnike
in vsakovrstno posodo.

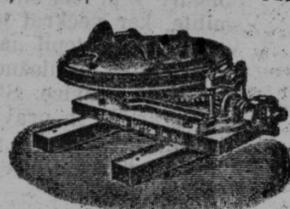
Dobro idoča štacuna za razno trgo- vino s štelšzami vred in stransko izbo, se da v njem prav po niski ceni, po dogovoru pri Mariji Fe- konji pri Sv. Benedikta v Slov. gor. 68

Tovarna za poljedelske in kmetijske stroje

kakor mlaitilnice za škopanje in navadne mlaitilnice za roko in gepelj. Rezalnice, gepelj, vejalnice itd. Livarna za železo in medenino. Izdelujejo se mlai in žsge za vodno in parno moč. Vsa popravila po ceni in točno. Ceniki se pošiljajo brezplačno. Ku- puje se po najboljši ceni staro vlitio železa, sink, cin, baker, svinee, t. d. 941

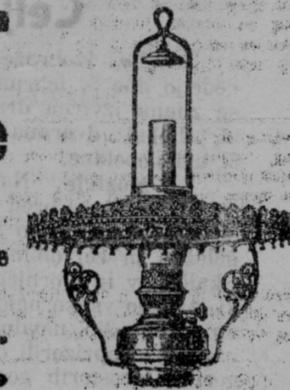
L. Pfeifer,
tovarna in livarna
v Hočah
pri Mariboru.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

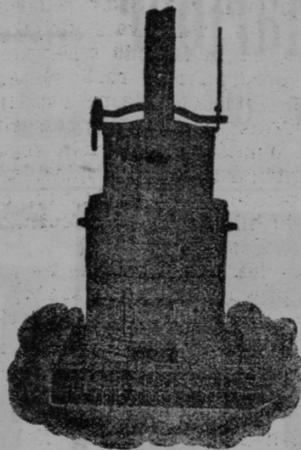
Brzoparilniki za krmo

'ALFA' so najbolji!

Velika prihranitev na času, na kurivu in najboljša krma

980 to so največje prednosti istega.
Zahtevajte cenike! Dopisuje še slovensko!

Delniška družba ALFA SEPARATOR Dunaj XII.

! Pod Oljsko goro !

Je malo posestvo na prodaj, obsegajoče 3719 kvadratnih metrov zemljišča, novo zidana pritlična hiša, hlev in drvarnica, meji na komisijsko cesto, dve minute od župnijske cerkve ali železniške postaje oddaljeno, prav primerno za miroljubne starejše ljudi ali za kakšnega pokojnika kakor tudi za obrtnika, izvoščeka ali rokodelca. Naslov se izve pri upravi tega lista. 56

Kaplice za želodčni krč: Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.
Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehladu, jenu v zgibih in udih. Cena 1 K.

F. PRULL
mestna lekarna pri c. kr. urbi
MARIBOR, Glavni trg števil 15.

Našim gospodinjam

priporočamo

le edino Pfeifer-jevo milo, ker le to napravi brez truda snežno belo perilo! Pazite na vtis Pfeifer in znamko :: tiger

926

Tanko sejati, pa močno gnojiti!

Tudi za pomladno naročitev naj bi si vsak kmetovalec ta od vede in izkušnje priznan kot pravilen nasvet vzel za pravilo.

Kot najboljšo in najreč vredno gnojilo priporočamo močno gnojitev s Thomasovo moko.

Zajamčeno čisto in polno vredno Thomasovo moko pošilja podpisana tvrdka le v plombiranih vrečah z varstveno znamko in navedbo plačila.

Tovarna za Thomasov fosfat
z z. o. z. Berlin W 35

Radi ponudb se obrnite na znane prodajalne ali naravnost na prej imenovano tvrdko. 59

Stockenpferd-
milo z lilijinim mlekom
Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodl. 126

Ženini in neveste!

Ako si hočete nakupiti lepo in novo blago za poročne obleke in razno platno za perilo ter krasne svilene robe po nizkih cenah, tedaj se zglasite pri narodnem in domačem trgovcu

Francu Lenart v Ptuj,

ki ima za gostije tudi lepe šopke ter fine vence za neveste. Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancom, Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni. 26

Priporoča se

Franc Lenart v Ptuj.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906; Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni. :: Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izobren okus. Nad 7000 zdravniških pričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l 4 K 2-60 in po 1 l 4 K 4-80.

31 Križevska opekarna želi tehnično izurjenega

vodja,

kateri mora biti večš slovenskega jezika v govoru in pisanju, najmanj 30 let star, oženjen, in mora kot kaveljjo založiti 5000 K. — Prosilci se naj do 2. svečana l. l. oglasi-jo s pričevali pri vodstvu Križevske opekarnice v Križevcih.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivoga, puljevega K 2-—, pol belega K 2-90, belega K 4-—, prima perje mehkega kakor puh K 6-—, veleprima oglašenega najboljšo vrste K 8-—, mehkega perja (puha) sivoga K 6-—, belega 10-—, prsnega puha K 12-— od 5 kg naprej 884 poštne prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernice, velikost 170x116 cm z dvema zglavnica, to dve 80x56 cm, sadosti napolnjena, novim, sivim, očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16-—, napol maha K 20-—, maha K 24-—, pernica sama K 12-—, 14-—, 18-—, zglavnica K 8-—, 8-50, 4-—, pernice 180 cm x 140 cm velike K 15-—, 18-—, 20-—, zglavnice 90x70 ali 80x80 cm, K 4-50, 5-—, 5-50, blazine iz gradla 180x116 cm K 18-—, K 15-— raspošilja po povzetju, zavojnina zastoj, od K 10-— naprej poštne prosto.

Maks Berger v Dešenici števil 1015, Šumava.

Kar ne ugaja, se zameni ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu zastoj in poštne prosto.

Z mojo 240

!! umetno moštovo esenco !!

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače.

Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krome.

Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram,
Maribor, Gor. Gosposka ulica.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terscheck), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svojo veliko gostilno

30 sob za tujece po jako nizkih cenah

fjakerijo v hiši

Debra in točna postrežba.

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2% brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekači račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom

domače nabiralnike

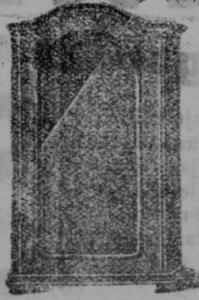
na doma zastoj, če vložijo prvokrat najmanj 4 K.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, ter na zastave vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povratni malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo zastoj pošt. hranilnične položitve.
Uradni dan i vsak torek in petek dopoldne.

333 Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izjemni praznike dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ura dopoldne.

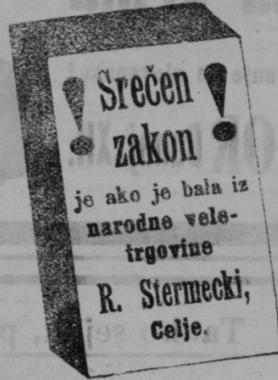

Največja mizarska in tapetarska trgovina
Karol Wesiak - Maribor
 Pohištva in posteljne oprave
 ..... po najnižjih cenah. ....
 Cenik in proračun zastonj.
 Tegethofova ulica števil. 19.
 Lastna mizarska in tap. delavnica

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Skoraj zastonj!

Gramofon

za 15 K

obstoječ in politirane škatlice v velikosti 23 x 22 x 13 cm koncertne nombrane, raznobarvne trompete v premeru 47 cm; jako priljubljen in glasen aparat. Velike plošče po 250 K, 1000 igel 160 K. Tako po ceni samo pri Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. Oddaja se tudi na obroke. Jako umestno darilo. 883

Hlapec, priden in pošten se sprejme takoj v službo pri dobremu plačilu. Poizve se pri Zinauer ju pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 58

Jako lepo posestvo se proda, lepa lega, pripravno za vsakega gospoda kot letovišče, ali za srbskega gospodarja. srodinano 14¹/₂ orlov, 20 minut od kolodvora in trga, 5 minut od glavne ceste, 4¹/₂ orlov travnikov, 4 orle nje, 800 sadnih dreves, brajda, vrt, 800 seštev vinograda (polovica novi nasad), vse v najboljšem redu in dobro gojeno. 6 orlov gozda, lepa gospodarska hiša, dovet prostorov, podstrešja, klet in hram gospodarsko poslopje, hram in hlev, hlevi za prašice, pralna kuhinja in sušilnica za sadje, listnica vse z opeko krita in v najboljšem stanju. Pripravi gospodarski stroji, kakor: centrifuga za mleko, parilnik, slamoreznilca, mlin, reznica za peso, stroj za pranje pe-se, krompirja itd. Več se izve pri Franjo Pockaj, Šmarje pri Jelšah sp. Štajersko. 912

Stroga poskušnja časa

je gotovo že iznašla sredstvo, ki si je zagotovilo že celih 50 let splošno porabo.

Preiskušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujajoče in prebarvanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane nasledke nezmer-nosti, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno de-penovano varst. znamko

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. Fragner-ja, c. in k. dvor. dobavitelja,

„Pri črnem orlu“ PRAGA, Mala strana 203, vega! Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak d. v. Ceta stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Pro naprej vpo-šilj. K 1-50 se pošlje mala steklenica, za K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici, za K 8-4 velike steklenice, za K 22-14 vel. stekle-nic poštne proste za vse postaja avstr.ogr. monarhi-je. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr. 249

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam cepljene trte na prodaj mosler-silvaner, burgunder-beli, muškati V. rizling, rulander, portogizer, kapčina, žlahnina, beli in rdeči tramioec, ranfel, vse na riparijo-portalis cepljeno. Cepljene trte stanejo 100 komadov 14 kron. Korenjaki 100 ko-madov 3 krona. Naročila se sprejemajo, dokler je še kaj v zalogi.

Janez Verbujak, 879 posestnik in trtnar, Breg pri Ptuj

Gostilničarji pozor!

Išče se vrl in spreten oženjen gostilničar, kateri zna prašice klati in dobre klobase delati ob enem tudi cele prasce pečti, ker se za to gostilno veliko potrebuje, po-sebno po letu, in žena mora znati dobro kuhati in ki bi imel veselje do trgovine z vinom, prašiči, drvami in pre-mogom, ker je to že vse apeljano v hiši.

Ta gostilna ima lepe gostilniške prostore in veliko krasno dverano, v kateri se po letu in v zimi redno ve-selice vršijo; stoji pri državni cesti v trgu 200 korakov od farne cerkve in šole, 10 minut do kolodvora in tri četrt ure do mesta peš hoda. V hiši je vodovod in elek-trična razsvetljava, pri hiši se nabaja vse potrebno po-slopje, njiva, travnik sadonosnik in vrt za goste.

Nastop po dogovoru, ponudbe s priloženo znamko za odgovor se naj pošljejo na uredništvo tega lista, pod šifro „Sreča“.

Učenec, poštenih staršev, ki je dovršil z dobrim uspehom ljudsko šolo, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji eventualno tudi na 3 leta v učenje v trgovino Ivana Traua, Črna gora pri Ptuj. 11

Mizarskega pomočnika sprejme Jurij Kovač, mizarski mojster v Črni pri Prevaljcu, Koroško. 57

Učenca sprejme v popolno oskrbo Alojz Kosi, usnar v Mali Nedelji pri Ljutomeru. 62

Gostilna v sredi med Mariborom in Ptujem na obratni cesti je na prodaj za 12000 K 4000 K lahko ostane vrnjenih; araven je tudi 3 orle zemlje. Za gostilno potrebne reči se prodajo zraven. Več povi upravništvo lista. 28

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na- v dno po 4¹/₂, proti 3 mesečni odpovedi po 4¹/₂. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. jannarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se spre-jemajo kot gotov denar, se da bi se njih obre-stovanje kaj prekinilo. Za salaganje po pošti so poštne hranilne posojilnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4¹/₂%, na vknjižbo sploh po 5⁰/₁₀₀, na vknjižbo in poročstvo po 5¹/₂% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih za-vodih prevzame posojilnica v svojo last proti po-vrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenzmi praznike. — V uradnih urah se sprejema in iz-plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.